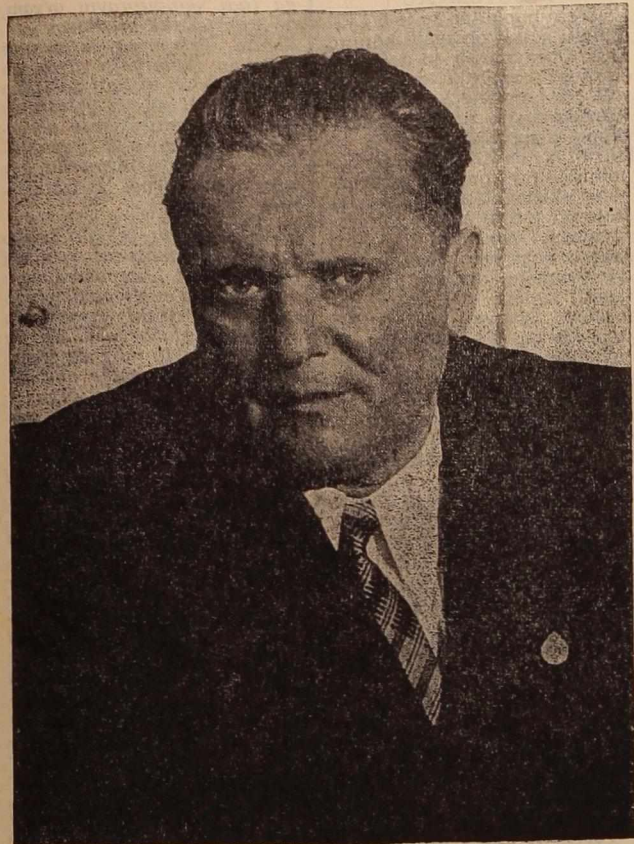

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 27. maja 1965
Leto XVII. — šte. 20 Cena 20 din

POMURSKI VESTNIK
IZHAJA OD FEBRUARJA 1946 — NAJPREJ KOT TEDNIK
»LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULIJA 1953 KOT
»OBMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V
SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA
ODBORA SZDL. OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST
KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV
SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA
CASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI
TISK« V M. SOBOTI — DIREKTOR ŠTEFAN ANTALIC
— LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI
UREDNIK ŠTEFAN BALAZIC. NASLOV UREDNIŠTVA
— MURSKA SOBOTA, KIDRIČEVA UL. 4. TEL. 21-995

Predvčeraj, 25. maja smo slovesno proslavili 73. rojstni dan predsednika republike Josipa Broza — Tita s pozdravom »Se na mnoga leta, tovariš Tito«. Palico s pozdravi vseh delovnih ljudi je predal tov. Titu znani športnik Miro Cerar. Predsedniku Titu so čestitali tudi številni državniki vsega sveta.

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE MURSKA SOBOTA

Pozornost varnosti pri delu

Minuli petek je bila seja obeh zborov soboške skupščine. Odborniki so razpravljali po poročilih sodnika za prekrške, inšpekcije dela in komisije za štipendije pri občinski skupščini Murska Sobota.

V preteklem letu je sodnik za prekrške prejel v obravnavo 2.929 predlogov za uvedbo postopka, katere so predvsem posredovali organi LM. Prekrški, storjeni v lanskem letu, so obsegali razna področja: javni red in mir, promet, delovna razmerja, zdravstvo in socialna politika ter kultura in prosveta. S področja javnega reda in mira je bilo v lanskem letu storjenih največ 670 prekrškov, kar je za 95 več kot leto prej. V javnem prometu je bilo zabeleženih 1.573 raznih prekrškov, kateri so tudi v porastu. Prekrški so bili predvsem zaradi neznanja cestnih predpisov, voznje brez dovoljenj, vinjenosti in drugih nepravilnosti. Število kaznovanj občanov se je v letu 1964 povečalo predvsem zaradi kršitve javnega mira in reda, medtem ko so v prometu povzročili dosti prekrškov ravno mladi, ki niso večji v voznji in ne znajo prometnih predpisov. Prometne nezgode, kljub povečanemu porastu motorizacije, niso v porastu in so se pripetile največ zaradi

hitre vožnje in vinjenosti voznikov.

V razpravi so odborniki poudarili, da so med drugim tudi blagi predpisi o kaznovanju mladostnikov vzrok, da se danes srečujemo mlade, ki se izpridijo. O tovrstni problematiki mladinskega prestopništva se je razpravljalo že na več sestankih in so se sprejeli razni zaključki, ki pa so se žal slabo izvajali v življenju, kar je ena od pomanjkljivosti preventivnega dela z mladino.

Inšpekcija dela je v lanskem letu izvršila večje število kompleksnih pregledov po gospodarskih organizacijah in ugotovila, da je za večino podjetij značilno, da imajo zaradi močno povečane proizvodnje utesnjene delovne prostore, ki so kamen spotike na delovnem mestu in prizadevanja za večjo produktivnost. Med drugim so ugotavljali, da nekatere organizacije premalo skrbijo za varnost in zdravje zaposlenih. To se izraža v tem, da kmetijske in gradbene organizacije ter obrtna podjetja posvečajo zaščiti na delovnem mestu premalo pozornosti. Kljub temu, da so podjetja v lanskem letu porabila 134 milijonov za zaščito pri delu, je bilo več nesreč v lanskem letu kot v letu 1963. Službe za varnost pri delu, ki bi naj bile formirane v vsakem podjetju, so še v razvoju. Kljub gradnji novih delovnih prostorov in rekonstrukciji starih se da-

nes še vedno ugotavlja, da te ne nudijo boljših delovnih pogojev, ker je še vedno 40% delovnih organizacij, ki nimajo primernih delovnih in sanitarnih prostorov. Zaradi kršitve delovnega razmerja je bilo lani obravnavanih 210 pri tožb zaradi nepravilnih odlovednih rokov, nočnega dela in drugo.

V razpravi so navzoči opozorili, da je potrebno čimprej izdelati pravilnike o varstvu pri delu in delavce seznaniti s potrebnimi novimi predpisi, ki jih prinaša zakon o delovnih razmerjih. Opozorili so tudi na delo prve pomoči v delovnih organizacijah, ki je doslej bila v nezadovoljivem položaju, saj so v več organizacijah odklanjali izobraževanje tega prepotrebne kadra. Tudi omarice so slabo oskrbovane s potrebnim materialom za prvo pomoč. Na seji so imenovali nove predsednike svetov, načelnika za inšpekcijske službe in sodnike porotnike.

J. S.

Franz Jonas na obmejnem bloku v Radgoni

V ponedeljek, 16. maja o polдне, ob priliki svojega predvolilnega zborovanja v Radkersburgu, se je mudil krajši čas na mednarodnem obmejnem bloku v Radgoni na nedeljskih volitvah izvoljeni predsednik avstrijske republike Franc Jonas. Po krajšem razgovoru z našimi obmejnimi organi se je Franc Jonas vrnil v Radkersburg.

KAKO NAPREJ?

Živahne razprave, ki jih je sprožil novi zakon o delovnih razmerjih, ki med drugim uvaja nov način nagrajevanja vajencev, so vzbudile v podjetjih, ki imajo vajence, pravo polemiko. Na več krajih je slišati, da se z določili zveznega zakona, ki govori, da mora dobiti vajenec prvo leto šolanja 50 odst. dohodkov nekvalificiranega delavca iste stroke, tretjo leto pa 80 odst. v podjetjih ne strinjajo, češ da to nimajo, ker je vajenec v podjetju na delovnem mestu le nekaj več kot pol leta v enem letu.

Predstavniki nekaterih podjetij trdijo, da ne bodo v prihodnje odpirali novih mest za vajence pod takimi pogoji in da bo doslej kolikor toliko pridobljen kvalifikacijski sestav v podjetjih na ta račun trpel, ker bodo poslej primorani jemati na delovna mesta nekvalificirano delovno silo.

Res je nekaj, kar že dalj časa ugotavljamo, da tak sistem šolanja kadra neposredno v proizvodnji ni najboljši, ker so potrebe po ozko kvalificiranem kadru iz dneva v dan večje. Kadri, ki sedaj zapuščajo šolo pa dobivajo na delovnem mestu v proizvodnji široko, seveda, pomanjkljivo znanje, ker morajo delati vse operacije, s katerimi se srečujejo. Mnenja so deljena, nekateri predlagajo, da bi sedanji sistem šolanja kadra v gospodarstvu preusmerili na zaprti tip šolanja, kot ga imajo uvedene druge (industrijske šole), kjer učenci delajo v šolskih delavnicah in se obenem tudi teoretično usposabljaajo. V šoli centra za razne stroke v Soboti bi dobro opremiti delavnice, katere so v gradnji, a za opremo bi dala sredstva soboška podjetja. V teh delavnicah bi se naj v prihodnje vajenci praktično usposabljali, vzporedno pa bi obiskovali šolo. Seveda bi v tem primeru rešili samo šolanje za nekatere poklice, kot na primer kovinarje, mizarje, odprto bo pa še vedno šolanje trgovskega kadra in drugih.

Zataknilo se je pri sredstvih, ki bi jih morale dati gospodarske organizacije vajencem v večjem obsegu kot doslej, vendar tudi v predlagani obliki izobraževanja bi se moral položaj vajenca nekoliko spremeniti. Morda bi bilo potrebno misliti na to, da bodo morala podjetja dati šoli toliko sredstva, da bo ta, v kolikor ne bi s svojimi uslugami zagotovila dovolj sredstev, dajala nagrade vajencem.

Ta problem, ki izbija v ospredje, mora biti v kratkem predmet širše razprave, če želimo, da bo v jeseni lahko šlo v uk novo število mladih, ki zapuščajo osemletko.

Predlagani metodi šolanja kadra velja pripisati, da bi bila le-ta, seveda ob dobri organizaciji, razpoložljivih sredstvih in dobri zasedbi s kadri uspešna, ker bi bile metode pouka v nekaterih pogledih bolj pedagoške in bi se izognili nekaterim nepravilnim vplivom, ki danes spremljajo vajence med proizvodnjo.

J. Siherle

VREME

VREMENSKA NAPOVED za čas od 27. maja do 6. junija.

Močnejši dež z ohlajitvijo se pričakuje okrog 28. maja in 4. junija, v ostalem deloma sončno, vendar nestalno s pogostimi plohami ali nevihtami.

Dr. V. M.

Čez 2500 ljudi v Apačah

Ob zvokih godbe na pihala iz Gornje Radgone so se zgrinjale na prostor pred kultur-

Apache v nedeljo 23. maja. Kljub vremenu, ki ni bilo obetajoče, je vladalo že od zgodnjih jutranjih ur prijetno razpoloženje. Proti deveti uri so se začeli zbirati na prostoru pred kulturnim domom številni domačini in gosti. Skozl Apače je krenila povorka: zastavonoše številnih organizacij, člani Partizana, nekdanji borci, gasilci, lovci, nato dolga vrsta mehanizacije kombinata v Radgoni.

nim domom množice ljudi. Sekretar občinskega komiteja ZKS Milan Koren je za tem v svojem govoru poudaril, da je tudi radgonska občina, predvsem pa še apaška dolina veliko prispevala k narodnoosvobodilni vojni. — Takoj po vdoru čez mejo — je poudaril — so okupatorji podrli v Radgoni spomenik Maistrovim borcem, že 19. aprila pa so aretirali čez 300 ljudi, kmalu za tem pa so izselili iz radgonske občine 62 domačinov. Kljub terorju pa je prebivalstvo ohranilo svojo narodno zavest in pripomoglo k temu, da so maja 1945 tudi naši kraji svobodno zadihali in pričeli graditi lepše življenje v svobodni domovini.

Apaska proslava 20-letnice osvoboditve je bila povezana tudi z XI. pevsko-glasbeno revijo pionirjev radgonske občine. Na velikem odru se je zvrstilo 8 pionirskih in mladinskih pevskih zborov iz Apač, Radgone, Negove, Vidma, Kapele in Radenec. Ob zaključku pa so nastopili še združeni pevski zbori. Okrog 480 mladih pevcev je ob spremljavi godbe na pihala zapelo Vukdragovičovo pesem »Pesem izgradnje« in Tomšeto »Pesem delovnih ljudi«.

V popoldanskem urah so poskrbeli organizatorji proslave tudi za razvedrilo, predvsem z nogometno tekmo med »debelimi« in »suhimi«.

Začetek kopalne sezone v Radencih

nost Odranci dotira svoja društva s 425 tisoč dinarji, krajevna skupnost Genterovci pa je za ta namen predvidela 190 tisoč, nekatere krajeve skupnosti pa dotacij ne predvidevajo. Omeniti moram še takozvana »ostala« sredstva, ta so planirana v višini 34,4 odst. vseh sredstev, ponekod pa so postavljena izredno visoko, kot v Dobrovniku 800 tisoč.

Vem, da so težave, verjamem tudi v to, da še vedno ni dovolj sredstev, pa vendar mi taka porazdelitev ni povsem razumljiva. 50 odst. vseh sredstev za »neproduktivne namene« seveda povzroča pomanjkanje sredstev za tiste stvari, ki so najbolj nujne. Ob koncu naj dodam še nekaj, zdi se mi, da smo krajeve skupnosti prepustili samim sebi, pa zaradi tega za tako stanje niso krivi samo sveti krajevnih skupnosti.

V letošnjem letu smo vsi v izrednih težavah, to pa prav gotovo ne bi smeli pozabiti sestavljenci finančnih planov krajevnih skupnosti.

J. Dominko

Ob 16. uri bo pri bazenu na košarkarskem igrišču v okviru proslav 20-letnice osvoboditve večji telovadni nastop, na katerem bodo poleg domačih članov Partizana sodelovali najboljši telovadci mariborskih društev Železničar in Maribor. Prikazali bodo odlične akademske sestave, s katerimi so osvojili republiško prvenstvo. Vrsti društva Železničar, moška in ženska, bosta nastopili tudi na vseh orodjih. Moška vrsta je letos osvojila državno prvenstvo v orodju I. razreda.

FINANČNI PLANI KRAJEVNIH SKUPNOSTI LENDAVSKE OBČINE

Kako trošimo denar?

Že nekajkrat sem pisal o delovanju krajevnih skupnosti, o naporih občanov, da z majhnimi sredstvi naredijo sorazmerno veliko, venomer sem poudarjal, da je sredstev premalo. Morda je tako pisanje izzvenelo kot obtožba nekoga, ki sredstva ne daje. Danes ne mislim pisati o delu občanov v krajevnih skupnostih, želim si kritično ogledati pred menoj ležečih finančnih načrtov krajevnih skupnosti.

V devetih krajevnih skupnostih bo v letošnjem letu 15,4 milijona dinarjev, kar ni tako malo, da bi bilo nepomembno. Pisal sem že mnogo o poteh, za katere baje ni nikoli dovolj denarja, o drugih izdatkih, o katerih je ob vsakoletnem sprejemanju družbenega plana veliko diskusij, toda na veliko presenečenje v finančnih planih ne najdem teh, ta-

krat tako močno zahtevanih postavk. Kaj bi še naprej govorili, pogledajmo si nekaj števil.

Ob ustanovitvi krajevnih skupnosti smo govorili, da je funkcija člana sveta častna in ne plačana. Tako smo govorili, delamo drugače. V devetih krajevnih skupnostih za nagrade predvidevajo 1,1 milijon din, kar znaša 6,8 odst. vseh dohodkov. Nisem proti povračilu za izgubljen delovni čas, ne proti zasluženim nagradam, pa vendar se mi zdi, da tu znamo malo pretiravati. Po višini planiranih nagrad je v ospredju Dobrovnik. KS Genterovci pa prav tako ne zaostaja.

Posebni dohodki cestarjev znašajo 20,2 odst. vseh dohodkov, te pa imajo nameščene samo v krajevni skupnosti Polana in Odranci. Dnevnice v

višini 1,3 milijone dinarjev ali 8,4 odst. vseh sredstev kažejo, da naši ljudje radi potujejo, ali pa se v teh »dnevnica« skrivajo druge stvari?

Poti in popravila mostov, ta osrednja točka vseh razprav, začudo v planih nimajo ne vem kako vidnega mesta, čeprav se krajeve skupnosti prestano pritožujejo, da primanjkuje sredstev prav za poti. Nemogoče se mi zdi, da imajo lahko urejene poti tam, kjer dajejo za nagrade 400 tisoč dinarjev, postavka za popravilo poti pa znaša 20 tisoč din. Take primere imamo v Genterovcih, Polani, Dobrovniku.

V finančnih načrtih krajevnih skupnosti sem letos zasledil, da te dajejo dotacijo organizacijam in društvom na vaseh, teh pa ni malo: 6,2 odst. vseh sredstev. Krajevna skup-

Izvolitev predsednika avstrijske republike pravzaprav ne pomeni kdovekakakega dohodka, če upoštevamo pravice in dolžnosti, ki jih ima državni poglavar po avstrijski ustavi. Mogli bi celo trditi, da je pri tem zanimivejšo ponovno merjenje sil med obema največjima avstrijskima strankama, socialistično in ljudsko, ki redno nastopata s svojima predsedniškima kandidatoma.

SOCIALIST JONAS — PREDSEDNIK AVSTRIJSKE REPUBLIKE

Na nedeljskih volitvah se je zgodovina ponovila. Ponovno je zmaga socialistični kandidatu, dosejani dunajski župan Franz Jonas pred svojim tekmečem dr. Alfonsom Gorbachom. Vendar je bila razlika glasov tokrat najmanjša vse od časov, odkar obstaja avstrijska republika. Medtem ko je Jonasov prednik, pokojni dr. Schärff, zbral skoraj pol milijona glasov več, je socialist Jonas dobil le 63.482 glasov večine.

V političnem pogledu se seveda v Avstriji ne bo nič spremenilo. Treba je omeniti, da igra pri teh volitvah, ki jih volivci morajo opraviti (tisti, ki ne volijo, plačajo globo 1.000 šilingov), precejšnjo vlogo tudi osebna priljubljenost kandidata. Oba tekmeča sta zadnje tedne obiskala takorekoč vso Avstrijo, da bi se osebno pojavila pred ljudmi in si pridobila naklonjenost. Seveda sta si obe vodilni stranki prizadevali, da bi pridobili za svojega kandidata tudi tiste, ki sicer niso člani strankinih vrst.

Tekmovanje je odločeno — Dunajski župan Franz Jonas (levo), ki je bil v nedeljo izvoljen za predsednika republike Avstrije, in kandidat ljudske stranke dr. Alfonz Gorbach.

Omenimo naj še, da so zmago socialističnega kandidata napovedovale tudi nekatere agencije za raziskovanje javnega mnenja, med drugim podružnica znanega ameriškega inštituta Gallup. Mnogi so upravičeno opozarjali na tradicijo, ki je naklonjena socializmu.

Novi predsednik Franz Jonas ima za seboj že 43-letno politično dejavnost. S politiko se je pričel ukvarjati kot socialistični funkcionar v dunajski delavski četrti Floridsdorf. Od leta 1951 je nenehno na položaju dunajskega župana in deželnega glavarja dunajske pokrajine.

BOMBE NA SEVERNI VIETNAM

Poročila o bombardiranju ameriških in južnovietnamskih letal na severnovietnamska mesta so vse pogostejša. Na drugi strani poročajo, da je v južnovietnamskem glavnem mestu skoraj prišlo do novega državnega udara in da so zaradi tega zaprli več kot petdeset častnikov. Udarci osvobodilnega gibanja na južnovietnamskih tleh so tudi vse močnejši in občutnejši.

Predstavnik nacionalne osvobodilne fronte Južnega Vietnama, ki se te dni mudi v Moskvi, je ponovil dejstva svojega gibanja za pogajanja z ZDA: priznanje vietnamske nevtiralnosti in popoln umik vseh ameriških čet. To so v bistvu pogoji, ki jih je tudi postavila severnovietnamska vlada in ki jih Washington zavrača.

Američani so te dni raje uradno sporočili, da bo na južnovietnamskih tleh kmalu 75 tisoč ameriških vojakov. To je najboljši dokaz, da ne nameravajo zapustiti dežele. Pogajanja kot edino pametno sredstvo za pomiritev potemtakem ne pridejo v poštev. In prav zaradi tega je nevarnost, da Severni Vietnam zaradi sistematičnega ameriškega uničevanja njegovih gospodarskih središč zares zaprosi svoje vojaške zaveznike za pomoč v

ljudstvu. Od tod pa do razširitev vojne pa je le majhen korak.

Omenimo naj še, da je Vietnamski postal sedaj pravzaprav prizorišče za poizkuse vseh primerkov novega ameriškega klasičnega orožja, pravzaprav »vsega razen atomskega orožja«, kot je to dejal omenjeni predstavnik osvobodilnega gibanja, pa navzlic temu kljubuje vsem uničenjem.

Ameriško posredovanje v Dominikanski republiki naj bi sedaj zamenjali z nekakšnim posredovanjem na političnem področju. Američani so sedaj pripravljene sprejeti širšo kotalicijsko vlado, ki bi ji načeloval Guzman. Med kandidati za nove ministre pa seveda ni vidnejših osebnosti iz Caamnovih enot. Za vojaške poveljnike vojske sedanje dominikanske junte predvidevajo samo veleposlaniške položaje, kaže, da se s tako rešitvijo ne strinjajo niti pristaši junte, ki so — mimogrede rečeno — samovoljno prekinili začasno premirje na frontah v glavnem mestu, da bi izsilili vojaško odločitev nad obkoljenimi enotami Caamana. Vendar je očitno, da vojaške zmage ne bodo dosegli, če jih ne bo podprla ameriška vojska. Uporniške enote bodo bržkone morale zaradi težkega položaja sprejeti kompromis, vojna junta pa svojih načrtov o ponovni upostavitvi stare oblasti ne bo mogla izpolniti tako, kot si je želela.

DE GAULLOVI NAČRTI

Francoski predsednik de Gaulle je na svojih obiskih zahodnim departamentom jasne-

je spregovoril tudi o svojem »novem kurzu«. Med drugim je nedvoumno poudaril, da je treba upoštevati z deželami vzhodne Evrope plodne odnose v interesu miru. Francija tudi more pomembno vplivati na svetovno ravnotežje v željenih pogojih, ker ima svobodne roke in ker je neodvisna. Seveda de Gaulle razume to neodvisnost v tem, da ni Francija več ozko vezana na blokovske skupine, se pravi na zahodno vojaške zveze, četudi s tem ne misli prekiniti članstva in določenih obveznosti.

Ta neodvisna vloga Francije, neodvisna predvsem pred ameriškimi strateškimi in gospodarskimi smotri v Evropi, je pravzaprav bistvo tega, kar imenujemo francoski »protiameriški paket«. Zelja po vlogi jezička na tehtnici, po ravnotežju, seveda bolj ustreza tistim, ki jih ne veže zahodni blok, francoski politiki in azijsko-afriškem svetu.

Sedanji obisk britanske kraljice Elizabete v Zahodni Nemčiji skušajo tako v britanski kakor zahodnonemški javnosti izkoristiti v želji, — da bi pridobili Britance in Nemce za tesnejše sodelovanje in morda tudi za skupne akcije, naperjene predvsem proti Parizu, ki je prizadejal britanskim vladam toliko težav glede vključitve v skupno evropsko tržišče in njihovi politiki soglasnosti in podpore Washingtona v odnosu na Evropo, v zadnjem času pa tudi »spodkopala« zahodnonemško-francosko sodelovanje, ki sta ga skušala urediti de Gaulle in Adenauer.

Britanci skušajo pozabiti svoja protinemška čustva, ki izvirajo iz vojnih let, in si z omenjenim obiskom pridobiti nemško naklonjenost. Ta diplomatska igra, naperjena proti Franciji, pa bo imela seveda občutne posledice, ki jih bomo čutili v bližnji prihodnosti.

Vodilo predlogi občanov

Nedavne volitve predstavnikov v občinsko, republiško in delezno skupščino so tudi v ljutomerski občini potekale v delovnem razpoloženju. Občani so obravnavali vrsto problemov, ki zadevajo kraje, kakor tudi naloge novoizvoljenih skupščin.

Glede na to je bilo na nedavni razširjeni seji občinskega odbora Socialistične zveze poudarjeno, da je potrebno to delovno predvolilno razpoloženje konkretizirati v delu posameznih skupščin. Med taka aktualna vprašanja, ki so jih obravnavali volivci, sodi nadaljnji razvoj kmetijstva, socialni problemi na vasi, arondacije in postopki pri tem kakor tudi pomanjkanje primerenih lažjih delovnih strojev za zasebne kmetovalce.

Posebno področje, ki so jih obravnavali na predvolilnih

sestankih Socialistične zveze kakor tudi na zborih volivcev je razvoj družbenih služb, predvsem kar zadeva zdravstvo, socialno varstvo, otroško varstvo in šolstvo, prav tako prizadevno pa so občani v svojih razpravah in zaključkih navajali tudi specifične krajevne probleme. Vse to naj bi bilo po zaključkih razširjene seje občinskega odbora Socialistične zveze okvirno gradivo vseh skupščinskih razprav in odločitev. Neprimerno bi namreč bilo, če bi iz kakršnih koli vzrokov aktivnost, ki so jo

vzbudili občani, popustila v obdobju po volitvah.

Po mnenju razširjene seje občinskega odbora Socialistične zveze naj bi bilo delo občinske skupščine v prihodnjem obdobju osredotočeno predvsem na obravnavanje in razreševanje onih vprašanj, ki so jih nakazali volivci na svojih predvolilnih zborih.

VČERAJ SEJA OBČINSKEGA ODBORA ZKS V LJUTOMERU

Včeraj popoldne se je v Ljutomeru sestal občinski komitej ZKS. Obravnavali so delo občinskega komiteja ter imenovali tri komisije komiteja in sicer komisijo za organizacijsko politična vprašanja in za notranjo rast ZK, gospodarsko komisijo ter komisijo za družbene službe. Vsaka komisija šteje po sedem članov, ob obravnavah posameznih vprašanj svojega delokroga pa bodo komisije razširili in pritegnili k delu tudi druge komuniste. Namen teh komisij je predvsem v kolektivnih obravnavah problemov iz vseh področij družbenega življenja. Podobnih metod se je posluževal občinski komitej tudi doslej, vendar naj bi imenovanje novih komisij delo komiteja še bolj poživilo.

Poleg omenjenega je občinski komitej obravnaval tudi nedavne ukrepe ZIS na področju gospodarstva.

Seminar za vodstva KO SZDL

V dvorani delavske univerze v Gornji Radgoni je bil enodnevni seminar za pred-

sednike in sekretarje krajevnih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva. Organiziral ga je občinski odbor Socialistične zveze, medtem ko je program seminarja izdelala delavska univerza. Na seminarju so obravnavali teme iz zdravstva in socialnega zavarovanja, položaj privatnega proizvajalca v zvezi s kooperacijo, delo organov samoupravljanja na področju družbenih služb, osnovne gospodarske probleme občine v okviru družbenega plana in vlogo in metode dela krajev-

nih odborov socialistične zveze. Predavali so domači strokovnjaki.

REVIIJA PIONIRSKIH PEVSKIH ZBOROV

Včeraj je bila v Murski Soboti občinska revija pionirskih pevskih zborov, na kateri je nastopilo deset najboljših zborov iz vse občine. Pred tem so bila področna tekmovanja pionirskih pevskih zborov, na katerih je sodelovalo skupno 22 pevskih zborov.

Po končani reviji so se sestali pevovodje vseh zborov, ki so se udeležili tekmovanja ter se pogovarjali o organizaciji revije v prihodnjem letu. Revija je organiziral občinski svet zveze kulturno prosvetnih organizacij in bi naj bila po zamisli tradicionalna.

PRIZORIŠČE DRAMATIČNIH DOGODKOV

Nemiri v Boliviji

Nemiri v latinskoameriški državi Boliviji vse bolj zanjajo svetovno javnost. Dežela, ki je pred nedavnimi lepe uspehe na političnem in gospodarskem področju, se je namreč vrnila s silo pod oblast vojaške zveze. Nemiri, ki jo pretresajo sedaj, samo potrjujejo to resnico.

Bolivija je približno štirikrat večja od Jugoslavije in zavzema pretežno hribovito ozemlje Andskih gora. Steje 3,5 milijona prebivalcev. Kakih 55 odstotkov prebivalstva so Indijanci iz plemena Kerua in Ajmara. Več kot 80 odstotkov Bolivijcev živi v krajih, ki so višje od tri tisoč metrov.

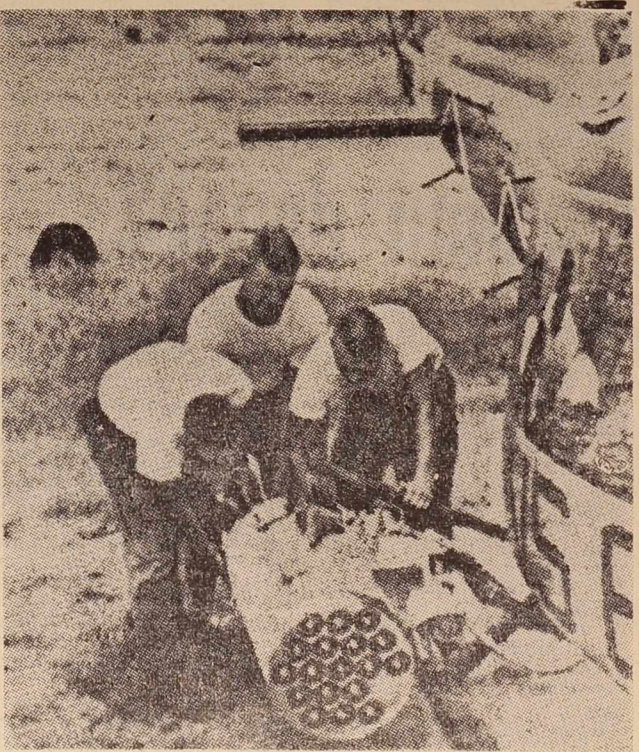
V takih pogojih se seveda kmetijstvo ni kdo ve kako razvilo. Zato je Bolivija bolj znana po svojih rudnikih kositra. Več kot 90 odstotkov bolivijskega izvoza odpade na to rudno. Njegova najdišča so nepregledna. Najbolj znana rudarska središča danes so Orure, Uanuni, Llalajgua, Potosi, Sorasora itd. Pred nekaj leti — v času sorazmernega gospodarskega razcveta — so pričeli izkoriščati tudi petrolejska polja.

Bolivijski izvoz je sila enostranski. Več kot 60 odstotkov blaga izvažajo v ZDA in več kot 30 v Veliko Britanijo.

Vse tja do zadnjih trinajstih let so se v Boliviji menjale diktature in vojaške zveze. V deželi je vladalo le nekaj bogatih družin, ljudstvo pa je živevalo revno in zaostalo. Nato je sledila znana revolucija, ki jo je vodilo narodno revolucionarno gibanje. Predsedstvo republike je prevzel Victor Paz Estenssoro in v duhu revolucionarnega programa izvedel več naprednih reform. Kmetom je dodelil zemljo in jim izročil tudi orožje. Nato so podržavili rudnike kositra, največje na svetu. Toda kmalu se je pokazalo, da nova

stranka nima prave teoretične podlage. Mnogo naprednih ukrepov niso izvedli, mnogo zamišljenih reform niso uresničili. Vlada je sicer imela večji del ljudstva za seboj, vendar ji je manjkalo določen program in to se je narodnorevolucionarnemu gibanju in samemu Estenssoru maščevalo.

Pred letom je prišlo do razcepa v omenjenem gibanju. Povod za to je dal zakon, po katerem bi smeli predsednika voliti zapovrstjo, kar dotlej ni bil primer. Častiteljni ljudje iz gibanja, ki so celo dosetletje obljubljali, da bodo spravili deželo na pot napredka in blaginje, so pričeli brezobzirno boj za oblast. Od predsednika Estenssora se je ločil njegov dolgoletni sodelavec in podpredsednik Juan Lechin, človek, ki je užival veliko priljubljenost med rudarji in ki

Propagandni letaki za severnovietnamsko prestolnico: to so za sedaj pripravili Američani za Hanoj. Drugod pa padajo vse pogostejše in huje uničevalne bombe...

Čemu mlačnost?

Novoizvoljene sindikalne podružnice v radgonski občini niso pokazale zadovoljive aktivnosti — je bilo rečeno na nedavnem razširjenem plenumu občinskega sindikalnega sveta. Kje so temu vzroki? Se vedno so posamezniki mnenja, da kakršnakoli prizadevanja sindikata niso potrebna. Po mnenju članov plenuma je vzrok takim gledanjem na vlogo sindikata predvsem v tem, ker so se pojavili, da vodstva delovnih organizacij, pa tudi samoupravni organi, ne upoštevajo predlogov sindikata. Ti pa se čisto tudi premalo zavzemajo za to, da bi konkretno in bolj dosledno obravnavali težave v lastnem podjetju, temveč raje obravnavajo razmere v republiškem ali državnem merilu, kar nikakor ne vodi k izboljšanju.

Na plenumu je bilo veliko govora o takozvani »politični trde roke« t. j. neposrednemu odločanju o vseh pomembnih zadevah s strani posameznih vodilnih službenecov. Takim pojavom se je mogoče zoperstaviti edino z večjo aktivnostjo in odločnostjo organov samoupravljanja in vseh subjektivnih sil v delovni organizaciji. Da pa bo to mogoče je potrebno tudi nadalje skrbeti za ekonomsko in politično izobraževanje samoupravljalcev, ki danes pogostokrat zaradi neznanja sklepajo drugače, kot sami želijo. Za lažje razumevanje obravnavane problematike pa naj bi se v bodoče izogibali tudi takšnih sej samoupravnih organov, ki ne bi bile dobro pripravljene in ki ne bi dale samoupravljalcem časa, da se o problemu posvetujejo s člani kolektiva. To vprašanje zadeva tudi obveščenost in način obveščevanja v delovnih organizacijah, ki je postalo še veliko bolj aktualno z novim zakonom o delovnih razmerjih ter zakonom o gospodarskih organizacijah.

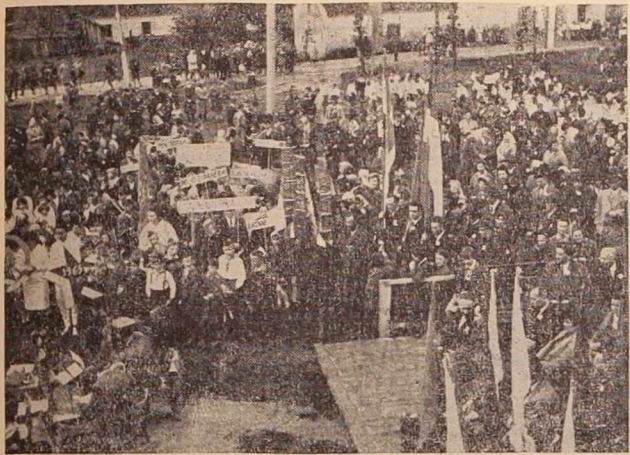
Plenum, ki bi lahko bil še bolj konkreten v obravnavanju aktualnih vprašanj s področja samoupravljanja, je sprejel vrsto zaključkov, ki naj bi sindikalnim podružnicam služili pri nadaljnjem delu in prispevali k večji afirmaciji sindikatov. V razpravi kot v zaključkih je bilo rečeno, da mlačnost v sindikalnih organizacijah škodljivo vpliva na nadaljnji razvoj samoupravljanja.

je organiziral tudi trden sindikat.

Victor Estenssoro se v tem trenutku ni pokazal kot pravi revolucionar. Sprejel je boj za oblast, pri čemer je izkoristil svoj položaj in se naslanjal izključno na svoje težnje. Tako je znova spravil na površje vojsko, katere vpliv je svoj čas odstranil iz politike, ker je upal, da si bo s tem zagotovil vladavino. Toda vojsko so izkoristili drugi in Estenssoro je moral iz dežele. Oblast je prevzela vojaška junta z generalom Barrientosom, dotedanjim podpredsednikom, na čelu.

Že mesece vlada v Boliviji zmeda. Barrientos želi ostati na oblasti za vsako ceno. Stranke so zahtevale od njega, naj razpiše volitve. Obljubljal jim je in volitve neprestano odlagal. Nato je zahteval, naj mu dovolijo kandidirati za predsednika Bolivije. Ker so vse stranke nastopile proti njegovi želji, je preprosto razglasil diktaturo. Po njegovi oceni je ostal v deželi še edini resni nasprotnik Juan Lechin, vodja revolucionarne stranke nacionalne leve in bolivijskih rudarjev. Dal ga je zapreti in nato izgnati v Paragvaj. Pri tem je trdil, da Lechin ni Bolivijec. Seveda takemu izgovoru nihče v deželi ne verjame, najmanj pa bolivijski rudarji.

Toda junta je sklenila uporabiti vsa sredstva, da bi se obdržala na oblasti. Razglasila je obsedeno stanje. Na rudarskih območjih so se začeli spopadi med vojsko in rudarji. Generalna stavka, ki so jo pričeli rudarji, se je razširila na vso deželo. Predsednik Barrientos je razglasil mobilizacijo in oborožil veliko število kmetov, toda isto je storila tudi sindikalna centrala, ki je oborožila svojo civilno milico. V takem položaju, ki obljublja pravo revolucijo, so paragvajске oblasti izpustile Juana Lechina in mu dale tudi politično zatočišče.

S slavnostnega zborovanja v Apačah

Z OBČNEGA ZBORA SINDIKATA STORITVENIH DEJAVNOSTI v SOBOTI

Premalo za standard ljudi

Pred dnevi so se zbrali predstavniki sindikalnih organizacij storitvenih dejavnosti v Murski Soboti na občnem zboru, na katerem so pregledali uspehe in neuspehe poslovanja v pretekli dobi. Iz uvodnega referata je bilo razbrati, da je bilo lansko leto poslovanje v trgovini, gostinstvu in gradbeni obrti uspešno.

Dohodek storitev obrtnih podjetij se je v lanskem letu zvišal napram letu 1963 za 27%, čisti dohodek pa za 32%. Osebnih dohodkov so se v tej dejavnosti povečali za 32%. Na izboljšanje gospodarjenja teh podjetij so v veliki meri vplivale ukinitve obveznosti do družbe. Zlasti velja omeniti 30% prispevka, ki so ga bila ta podjetja v lanskem letu oproščena in je bil prej namenjen za družbene investicijske sklade.

Nekatera industrijska podjetja imajo uspešno kooperacijsko sodelovanje z ostalimi podjetji, med katerimi velja omeniti Agroservis, ki je s kooperanti naredil v lanskem letu okrog 7 milijonov dinarjev prometa. Prav tako se v kooperacijsko poslovanje z ostalimi podjetji uspešno vključuje podjetje Blisk. Omenjena podjetja morajo z ozirom na njihov sestav dela razpolagati s strokovnimi kadri, zaradi tega imajo v uku večje število vajencev.

Poslovanje trgovskih podjetij je bilo v preteklem obdobju dokaj uspešno, ker so ustvarili celotnega dohodka skupno okrog sedem milijard dinarjev, od katerih je samo podjetje Potrošnik ustvarilo celotnega dohodka 4 milijarde. Delitev dohodka je bila za

RAZPRAVA O ZAKONU O DELOVNIH RAZMERJIH

Prihodnji teden bo na pobudo občinskega sindikalnega sveta v Lendavi kakor tudi na pobudo sekcije društva pravnikov prišlo do razprave o novem zakonu o delovnih razmerjih. Razprave se bodo udeležili predstavniki organov upravljanja in vodstev delovnih kolektivov. Iniciativa je izredno koristna, saj je bilo v preteklosti opaziti, da ljudje ne poznajo novega zakona o delovnih razmerjih. Dolžnost odgovornih oseb v podjetjih je sicer, da poznajo novi zakon, toda opaziti je bilo v nekaj primerih nasprotno. Občinski sindikalni svet je priporočil vsem delovnim organizacijam, da se seznanijo z zakonom. Razprava je tokrat organizirana samo za predstavnike gospodarskih organizacij, kazalo pa bi jo organizirati še za predstavnike ustanov in šol, ki so že izrazile to željo.

KOMBINATA LJUTOMER IN RADGONA NA NOVOSEDANSKEM SEJMU

Na nedavnem novosadskem sejmu sta razstavljala svoja vina tudi Ljutomer in Radgona. Na razstavi sta imeli v radgonski kombinat. Ocenjevalna komisija je dodelila obema razstavljalcema naslednje kolajne: Ljutomer 3 zlate in sicer za laški rizling, renski rizling in šipon. Srebrne kolajne so dobili Ljutomerčani za beli burgundec in za laški rizling. Tudi radgonski kombinat je prejel tri zlate kolajne in to za traminac, muškati silvanec in radgonski couvee, srebrne kolajne pa za ranino, radgonski biser in za couvee reserve.

Stari znanec zaporov

Pred dnevi je senat petorice okrožnega sodišča v Murski Soboti spoznal Janeza Laharja za krivega poskusa uboja v Gerlinčih, za kar ga je spričo tega, da je bil že večkrat kaznovan, obsodil na 12 let in pol zaporov.

Janez Lah rojen leta 1939 v Gerlinčih, brez stalnega bivališča in zaposlitve, je 26. januarja letos v večernih urah napadel iz zasede 76-letnega Jurija Gomboca iz Gerlinec, da bi se mu maščeval za priče pred sodiščem pred leti. V večernih urah se je neopazno približal hiši št. 136 in skrivaj pri sklednji čakal Jurija Gomboca. Ko se mu je ta približal, ga je udaril s trdim predmetom po glavi in mu prizadel dve raztrgani na temenu z vdorom lobanje, pri čemer je prizadeti zgubil veliko krvi. Pobitega na tla je še pretepel po hrbtu. Poškodbe so bile zelo hude, vendar je

na srečo Gombocova žena slišala krik moža ter prihitela na prizorišče tragičnega dogodka. Lah je takoj pobežnil, ranjenca pa so takoj prepeljali v soboško bolnišnico, ker je bil zelo potreben pomoči.

Lahova preteklost ni rožnata, ker je bil že v Soboti trikrat kaznovan in v Celju enkrat. Z dvema letoma strogega zapora ga je kaznovalo soboško okrožno sodišče, ker je vlomil v zaklenjene prostore PTT prometa v Soboti in bife hotela Zvezda v Soboti. Po prestani kazni mu je socialni delavec občine Sobote preskrbel delo in stanovanje v Ljubljani. Ni mu bilo do dela, zato je vandriral iz kraja v kraj in je dva dni pred poskusnim ubojem prišel na Reko, od koder se je moral napotiti proti domu in je bil že zvečer 26. januarja v Gerlinčih.

Pred leti je vdrl v Gombocovo stanovanje in odnesel

GOSPODARSTVO LENDAVSKE OBČINE V I. TROM. 1965

Gospodarjenje ugodno, toda...

Novo gospodarsko leto je prineslo nove ukrepe, ki so tako ali drugače prizadeli skoraj sleherno gospodarsko organizacijo. V pogovoru s tem ali onim proizvajalcem je čutili zaskrbljenost, ki je čestokrat plod subjektivizma ne pa realnih ocen.

Podatki o realizaciji družbenega plana, o obsegu proizvodnje in izvršenih uslug v prvem tromesečju kažejo, da se je gospodarstvo v znatni meri in hitreje vključilo v proces skupnih naporov za povečanje proizvodnje. Največji porast proizvodnje, primerjaje z istim obdobjem preteklega leta, je bil dosežen v Elek-tromlinu za 45 odst. več v INDIPU za 30 odst., opekarni za 28 odst. pri Nafti je sicer izpad za 21 odst. zaradi prenehanja uslužnostnega globinskega vrtnanja. Realizacija družbenega plana za leto 1965 je šla najdalje v Mehaniki 25,9 medtem ko se giblje v ostalih delovnih organizacijah med 15 in 23 odst.

Podatki so torej dokaj ugodni in kažejo, da bi bila predvidevanja uresničena, če ne bi bilo vrste problemov, ki tako ali drugače prizadevajo sle-

čunih konec leta. Med drugim so razpravljali o novem zakonu o delovnih razmerjih, ki prinaša vrsto novih določil, ki niso v skladu s statuti podjetij. Nadalje so razpravljali o vajencih, za katere zvezni zakon predpisuje novi sistem nagrajevanja, s katerim se nekateri niso strinjali, češ da bi bile v tem primeru nagrade vajencev previsoke, ker so letno v proizvodnji dobrih šest mesecev.

Predstavniki sindikata v Bli-sku je govoril o servisni službi, za katero bi morali v občinskem merilu imeti več posluha, ker podjetje ni kos reševati v svojem okviru nastalih težav, s katerimi se servisna služba srečuje. Najbolj pereče je vprašanje prevozov in opremljenosti strokovnih ljudi, ki večkrat s svojo zastarelo opremo ne gredo v korak z modernimi tehničnimi pripomočki. J. S.

MADŽARSKI KULTURNIKI V POMURJU

Na povabilo sindikalne organizacije lendavske in soboške občine, je v soboto in nedeljo obiskal Pomurje 46-članski pevski zbor sindikata tekstilnih delavcev zaskupne iz Madžarske. Z vrsto lepih madžarskih pesmi, ki so bile posebna zanimivost za prebivalce Gornje Radgona, so pevci nastopili tudi v Lendavi. V obeh mestih je madžarske pevce občinstvo navdušeno pozdravilo. V nedeljo zvečer pa so si ogledali znano zdravilišče in letovišče Slatina Radenci, kjer jim je gostitelj pripravil slovesno večerjo. Med obiskom v Pomurju so si gostje ogledali še Mursko Sobotu, odkoder so v ponedeljek s posebnim avtobusom in v spremstvu domačih odpotovali preko Ljubljane v Piran.

PIONIRJI DOLENJSKE V MURSKI SOBOTI

V ponedeljek je prispela v M. Soboti večja skupina pionirjev iz Skočjana na Dolenjskem in bili gostje pionirjev soboške prve osnovne šole. Soboški pionirji so svojim stanovskim prijateljem iz Dolenjske razkazali pomursko metropolo, obiskali pa so tudi nekatere kraje na Gorickem.

USPEL SEMINAR VZGOJITELJIC

Minuli teden je bil v Murski Soboti seminar vzgojiteljic Pomurja, ki ga je obiskovalo kar 33 vzgojiteljic in ga je organiziral aktiv vzgojiteljic iz Murske Sobotne. Seminar, ki je trajal dva dni, je vodil dirigent in skladatelj otroških pesmi Janez Kuhar iz Ljubljane. Na seminarju, kjer so vzgojiteljice dobile dopolnilno izobrazbo za glasbeno vzgojo v predšolskih ustanovah, so se udeležile tudi igranja harmonike. Janez Kuharju je uspelo, da je v dveh dneh predelal nekaj čez 30 pesmic za celibane, ob koncu pa je podaril še vsaki vzgojiteljici zbirko svojih pesmi z naslovom »Pet minut za novo pesmico«. Med bivanjem v Murski Soboti pa je posnel tudi nekaj pesmi pomurskih celibanov za RTV Ljubljano.

denar, kar je Gomboc pred sodiščem potrdil. Od tod izvira Lahov srd nad Gombocem. Lah je pred sodiščem ostale prekrške priznal, vendar je očitno zanikal poskus uboja v Gerlinčih. Govoril je, da ta večer ni bil v Gerlinčih in da je prišel iz Maribora v Radence, kjer je res naslednjo jutro 27. januarja vlomil na malo čuden način v restavracijo pri Pošti. Ta vlom je priznal, vendar mu sodišče ni verjelo, ker je vlamil s hrupom in v neposredni bližini postaje LM. Vlom v Radenci je bil izvršen ob treh zjutraj, s katerim je mislil na videzno prikriti napad na Gomboca z izgovorom, da sploh ni bil v Gerlinčih.

Prizadeti Gomboc in žena sta pred sodiščem potrdila, da ga je napadel Lah, ki je že po prestani kazni leta 1964 v jeseni grozil Gombocu, da se bo za pričevanje na sodišču nad njim maščeval. S svojimi grožnjami je vcepil strah v tamkajšnje okolišane in so se ga skorajda vsi bali.

herno gospodarsko organizacijo. Problemi pomanjkanja surovin in reprodukcijskih materialov so v nekaterih podjetjih izredno veliki, zaloge so skorajda izčrpane (v INDIP in Mehanika). Taka situacija v kolikor bo trajnejša, lahko povzroči padec osebnih dohodkov, kakor tudi zmanjšanje delovne sile. Zaposlenost je sicer primerjaje s prvim četrtletjem leta 1964 letos v istem obdobju narasla za 8,1 odst., to pa je že veliko manj, kot v preteklih letih. Delovne organizacije so ustavile zaposlovanje novih delavcev, to pa bo brez dvoma povzročilo izpad v družbenem planu občine, slejkoprej pa tudi izpad v občinskem proračunu. J. D.

Asfalt ne bo več čakal

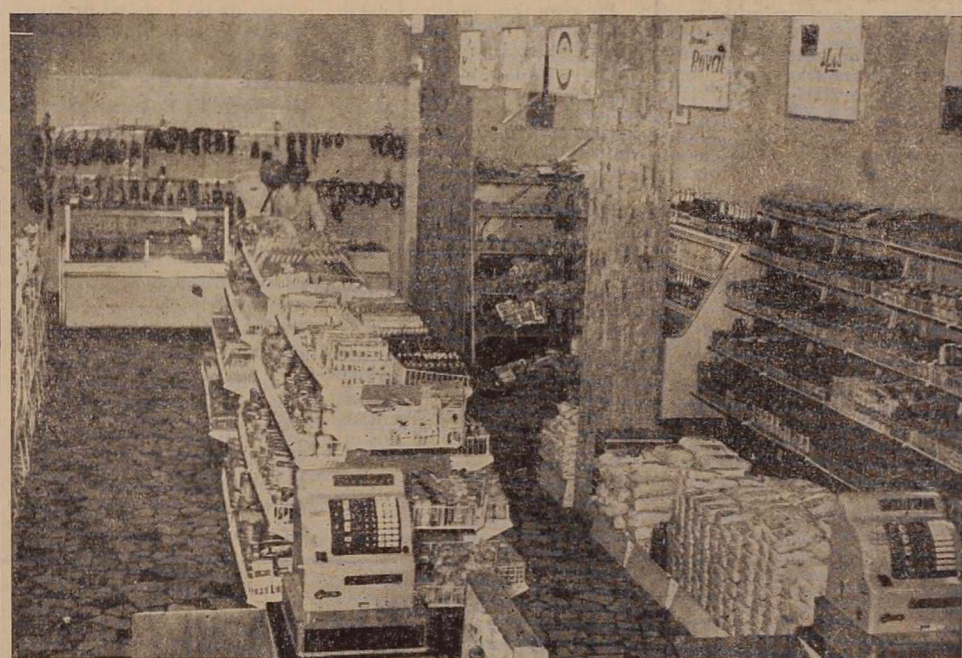
Zastopniki občinske skupščine Ljutomer so v Mariboru sklenili s predstavniki republiškega cestnega sklada že formalizirano pogodbo o nadaljnjem izvajanju del na cesti Ormož—Ljutomer—Brattonci. Pogodba predvideva oziroma obvezuje Ljutomersko občino za udeležbo 50 odstotkov, oziroma 73 milijonov dinarjev, kolikor bodo znašali stroški za modernizacijo ceste v tem letu. Na občinski skupščini v Ljutomeru smo zvedeli, da bodo letos v celoti asfaltirali odsek ceste Križevci—Veržej in skoraj celo traso med Ormožem in Ljutomerom ter Veržejem in Brattonci. Zemeljska dela bodo letos opravili edinole še na odseku te ceste med vinski kletjo v Ljutomeru in Ljutomerom samim ter na odseku bodoče skrajšane vpadnice v Veržaju pri zadružnem domu do Mure, kjer bo v bodoče povezoval oba bregova Mure novi most.

Z nadaljnjo gradnjo ceste

na celotni relaciji bodo začeli že v prihodnjih dneh, ko se bo ustalilo vreme, zakaj drugo fazo gradnje povezujejo z nadaljnjim utrjevanjem cestišča z gramozom in tolčencem, šele potem bodo bodoči priključek severne magistrale prevlekli z asfaltno prevleko. Razveseljuje tudi zagotovilo v Ljutomeru, da bodo v kratkem povežali s sodobno cesto tudi Križevce in Radence, kar bo pomenilo za turistična prizadevanja na našem območju neprecenljivo vrednost, saj bo postala Prekija z Ljutomerom pomembno prehodno turistično območje ter bližnjica za tuje turiste v notranjost naše dežele.

GORNJI PETROVCI

V nedeljo bo v Gornjih Petrovcih ob 10. uri dopoldne večja prireditev v počastitev 20-letnice osvoboditve. Prireditev bo širšega značaja za celotno področje.

Prizadevanja kolektiva Trgovskega podjetja »Merkur« v M. Soboti:

Zadovoljiti potrošnika

Trgovsko podjetje »Merkur« v Murski Soboti je v prvih štirih mesecih letošnjega leta poslovalo uspešno. Skupni dohodek je v primerjavi z lanskim enakim obdobjem povečal za 26,5% ali od 399.580.000 na 505.450.000 din. Ta poslovni dosežek pa je tolikanj pomembnejši, če upoštevamo, da je letos imelo eno poslovalnico manj. Lansko leto je namreč zaradi urejanja mesta Murska Sobotla bi la ukinjena poslovalnica »Specerija« na Štefana Kovača ulici.

Kolektiv tega trgovskega podjetja si nenehno prizadeva, da bi še izboljšal tehniko prodajnega poslovanja in se čimbolj približal množici potrošnikov. Kolektiv, pa tudi njegovi organi upravljanja so doslej že večkrat zavzeto razpravljali o izgradnji nove samopostrežne trgovine s prehrambenimi artikli, katero narekujejo že sedanje potrebe potrošnikov v mestu in širšem zaledju, da ne govorimo o prihodnjih, ki se bodo prav gotovo še znatno povečale spričo naraščanja prebivalstva in širjenja Murske Sobotne. Ugotavljajo namreč, da sta 2 samopostrežni trgovini v Murski Soboti odločno premalo, saj ob nedeljskih »špricah« v Samopostrežbi komaj zmagujejo velik naved potrošnikov. Za to govori tudi znatno povečan bruto dohodek v tej prodajalni — za 36% v primerjavi z lanskimi

IZOBLIKOVATI KRITERIJE

Zaostreni kriteriji glede kreditiranja, kar naj bi vodilo k stabilizaciji našega gospodarstva, so v mnogih gospodarskih delovnih organizacijah odprli nove probleme. Predvsem aktualno je postalo vprašanje o zmanjševanju števila zaposlenih, predvsem v onih podjetjih, ki so v preteklem obdobju nekoliko bolj smelo najemala novo delovno silo, ne da bi imela za to dovolj čvrste pogoje v povečani produktivnosti in proizvodnji. Prav zato občinski sindikalni svet pomurskih občin z največjim zanimanjem spremlja vsakršna gibanja delovne sile v delovnih organizacijah, poudarjajoč pri tem, da je potrebno izoblikovati pri zmanjševanju števila zaposlenih primerne kriterije. Znano namreč je, da je v mnogih delovnih organizacijah zaposlenih nesorazmerno veliko število uslužbencev. V Radgoni so že velikokrat primerjali v tem pogledu VG Kapelo in radgonski kombinat. V slednjem so v sistemu nagrajevanja že pričeli proučevati ali je razmerje zaposlenih v proizvodnji in upravnimi službami primerno ali ne. Toda omenjena primera v Pomurju nista edina.

Izoblikovati primerne kriterije pa bo mogoče le na osnovi podrobnih analiz, ki naj bi dale tako samoupravnim organom v gospodarskih delovnih organizacijah kot sindikatom čim bolj objektivno merilo pri redukciji delovne sile. Odločno se je potrebno upreti vsakršnemu odločanju posameznikov, ki bi v kolektivih ustvarjali nerazpoložene in onemogočalo sodelovanje širšega kolektiva pri tem vprašanju.

Čarobne številke

Številke so postale v današnjem svetu, nekaj tako pomembnega, da si je težko zamišljati, kako bi izhajali brez njih. Sicer so res zelo praktične: dajo se obračati tako in tako, skoraj po mili volji. Z njimi dokazujemo, z njihovo pomočjo potem ugotavljamo, v pisani besedi pa spet prosimo, če hočemo kaj popraviti, kar ni redek pojav. Imajo tudi svojo prednost: dajejo videz natančnosti in utemeljenosti, poleg tega pa se več številčna števila kaj lahko pozabijo. Toda vseeno: številke so upoštevanja vreden faktor, razen če nas izdajo. Pa tudi to se zgodi, zlasti če smo jim preveč zvesti.

Po navadi je tako, da si izberemo številko, ki nam hkrati pomeni nek cilj in jo potem skušamo na vse možne načine doseči. Pozabimo na vse ostalo, ker nam je cilj številka. Če se pa kasneje ozremo na pot, ki smo jo prehodili do magične številke in na tisto, kar nas čaka onstran nje, pa začnemo ugotavljati, kako bi se morali znebiti »kampanjskega načina dela«.

Toda te posledice niso tako blage, čeprav jih radi pozabljamo in tudi oprostimo. Pa ni samo primer takega teka pri investicijah, ampak tudi recimo pri odkupu zemlje, kar pa je v nekem smislu tudi investiranje. Na področju soboškega kmetijskega kombinata se to prav močno čuti. Da ne bo zamere: ne po krivdi kombinata, ampak po krivdi... številke in seveda tistih, ki so jim preveč zaupali. V zadnjem času namreč kombinat vrača zemljo, ki jo je podjedoval od dveh let priključenih zadrug in sicer KZ Martjanci in Puconci. Obvede zadruge sta namreč odkupovali zemljo, majhne parcele in to v krajih, ki niso primerne za obdelavo, zgodilo pa se je tudi, da sta v zameno za tako zemljo dajali dobro zemljo. In posledice? Njive niso obdelane, plevel se bujno razrašča in nihče ne ve, kaj s to zemljo. Tudi mnogim bivšim lastnikom ni potrebna, ker se dobro zavedajo njene vrednosti.

Vsekakor je bil plan odkupa dosežen tudi s takimi zemljišči.

V SOBOTO
SEJA SKUPŠČINE
V RADGONI

Občinska skupščina v Radgoni bo na seji v soboto obravnavala poročilo o gibanju gospodarstva v prvem tromesečju letos, o problematiki s področja trgovine in turizma, o spremembah družbenega plana občin ter o nekaterih drugih zadevah.

Mirne obale našega morja privabljajo čedalje več delovnih ljudi, ki si pa želijo ceneno letovanje. Domove imajo redki kolektivi. Na sliki počitniški dom ČZP »Pomurski tisk« v Kaštelu Lukšiču.

IZ LENDAVSKE OBČINE

Delovni ljudje in dopusti

Pred nami je »dopustno« obdobje, delovni ljudje lendavske občine, posebno pa sindikalne podružnice v delovnih organizacijah pripravljajo programe letnih dopustov. V minulih majskih dneh sem večkrat naletel na razgovore in vsi so se sukali okrog dopustov. Kako in kje preživeti zasluženi oddih, sta vprašanji na kateri vsi želijo najti odgovor. Tako je to vsako leto, pa tudi letos ta problem povzroča nešteto skrbi.

Pred leti je občinski sindikalni svet organiziral dokaj poceni letovanje na morju v Banjolah, ki se ga je udeležilo, v začetku sicer ne veliko, toda s časoma vedno več delovnih ljudi. V preteklem letu je v Banjolah letovalo preko 500 delovnih ljudi lendavske komune in kar je še posebej pomembno, veliko neposrednih proizvajalcev. Pomembno zaradi tega, ker v preteklosti to ni bilo. Kazalo je torej, da

bi bilo letos »banjolskih dopustnikov« še več, toda letovanja tam kot vse kaže več ne bo. Zakaj? V organizacijo takega letovanja je brez dvoma potrebno vložiti velike napore, toda izkušnje so pokazale, da so se nanj pripravljali tik pred »dvanajsto uro«, to pa je zahtevalo izredne napore organizatorjev. Spominjam se, da smo pred leti govorili o organiziranju počitniške zveze, ki naj bi delovala vso leto in bi naj pravočasno organizirala letovanje, vendar do realizacije nikoli ni prišlo.

Tako je bilo lani, kako pa je letos? Čas dopustov se približuje ali smo nanje pripravljani? Delovne organizacije bodo same organizirale letovanja, nekatera, a ta so redka, imajo svoja letovišča kot Naf-ta na Pagu, nekaj prijavi je za sindikalne domove v Piranu in Baški, to pa je skorajda vse. Banjole so kot kaže odpadle, mar to pomeni, da bomo letos letovali v znamenju parole »mili moji koda koji«. Ne bi bilo odveč problemu posvetiti več pozornosti in omogočiti delovnim ljudem ceneno letovanje, tako kot so ga do sedaj imeli. Po grobih podatkih letni dopust preživi izven kraja bivanja le 40 odst. zaposlenih, ostali pa še vedno ostanejo doma, kjer največkrat delajo pa tako pravzaprav nimajo oddiha. Preteklost je pokazala, da se delovni ljudje počasi, a vendar odločijo za resnični dopust in če se dobro spomnim, je bil to eden izmed ciljev organizatorja letovanj v Banjolah. Zakaj smo torej ukinili to že skoraj tradicionalno letovanje? Ali so do tega privedli res samo objektivni pogoji ali morda ni volje in ljudi, ki bi prevzeli organizacijo? J. Dominko

S SEJE SVETA ZA ŠOLSTVO OBČINE LENDA

Manjka 36 učiteljev

Minuli teden se je sestal svet za šolstvo občinske skupščine Lendava in razpravjal o osnutku novih šolskih normativov, kakor tudi o kadrovskih problemih.

Po osnutku novih šolskih normativov bodo morale občinske skupščine zagotoviti še večja sredstva iz svojih proračunov, so ugotovili člani sveta in dali na osnutek še nekatere spremembne predloge, kot povečati obveznost upraviteljev šol pri hospitiranju od dveh obiskov, kot predvideva osnutek, na najmanj štiri hospitacije letno pri vsakem učitelju. Svet je med drugim sklenil, naj bi se z osnutkom spoznali vsi prosvetni delavci in nanj dali svoje pripombe.

Svet za šolstvo je razpravljal tudi o kadrovskih problemih in ugotovil, da bo prihodnje šolsko leto problem kadrov še večji kot je bil doslej. Vodstva šol so pred dnevi poslala svetu za šolstvo potrebno učitelju v prihodnjem šolskem letu, iz katerih je raz-

vidno, da bo v občini primanjkovalo 36 prosvetnih delavcev. V najbolj kritičnem položaju so šole Kobilje, Dobrovniki, Bistrica, V. Polana, kjer bi brez novih učiteljev bila zasedba le polovična. V letošnjem letu bo učiteljišče končalo 18 štipendistov, 7 pa jih bo končalo srednje fizikalno šolo, kljub temu pa bo še vedno potrebno 36 prosvetnih delavcev.

Ob takem položaju so se člani sveta za šolstvo domeni-li, da bi kazalo skupno z vodstvi šol porazdeliti nove učitelje tako, da bi se prihodnje šolsko leto lahko nemoteno začelo, posebno pa je potrebno reševati tiste šole, ki so v izredno kritičnem položaju.

Kaj vem o Jušu Kramarju?

Da, takole so me vprašali te dni in zdaj brskam po spominu in iščem vse tisto, kar je v njem še ostalo o Jušu Kramarju.

Prvič sem Juša zagledal ponoči, proti jutru je že bilo, ko so mi odvezali oči stražarji, ki so skrbeli za varnost baze sredi kočevskega Roga, v kateri sta takrat delovali Višja partijska in Višja skojevska šola. V bazo so nas namreč pripeljali z zavezanimi očmi. Sele po vojni, ko sem se vrnil tja, sem videl, po kakšnih lestavah, ki so jih vsakokrat spustili na kolovozno pot z vrha skal, smo takrat prišli v šolsko bazo. Po tisti poti pa so, pravijo, včasih prišli tudi Nemci in domobranci in vendar nikoli niso našli sledu, ki bi jih opozoril, da so v bližini partizani.

Torej, odvezali so nam oči in ko smo se zbrali ob kuhinjski baraki v majhni dolinici, sem zagledal dva Prekmurca, prva Prekmurca, ki sem ju srečal... Prekmurje je bilo namreč takrat zame strašansko daleč in sem ga komaj, pa ne preveč, poznal iz šolskega zemljepisa. Zdaj pa sta stala tu tovariši Marko, za katerega sem šele po vojni zvedel, da mu je pravzaprav ime Ferdo Godina, in pa Juš Kramar, ki je bil mojih let, morda komaj leto ali dve starejši. Zdi se mi, da Juša še danes vidim, kako je razvezo-

val svoj siromašni nahrbtnik in v njem iskal vrvice ali kaj, s katero si je ob ognju kar sam popravljaj do konca zdelane čevlje, v katerih je pripešal tam nekje iz Slavonije je čez Hrvatsko Zagorje in Gorski Kotar, dokler ni prišel med slovenske partizane, kamor so ga, na njegovo željo, poslali iz njegove slavonske brigade. Če se ne motim, je bila to Udarna brigada Jože Vlahovića.

Juševa edina želja je bila takrat, da bi se šel boriti v domače Prekmurje. Ker pa mu je bilo namenjeno delo aktivista Osvobodilne fronte, so ga najprej poslali v Višjo skojevsko šolo v skriti bazi sredi Kočevskega Roga, ki je tu že nekaj časa delovala in v kateri so se zbirali partizani, ki so po končanih tečajih spet odhajali v partizanske enote na Primorsko, na Štajersko, na Gorenjsko, ali pa na politično delo kot aktivisti.

O tem, odkod je kdo prišel in kam bo šel po opravljenem tečaju, smo se pogovarjali še isti večer, ko smo prišli v našo barako, v kateri je bila v pritličju učilnica, na podstrešju pa spalnica, kjer smo se zavili v svoje odeje in z nahrbtniki pod glavo zaspali trdno spanje, ki ga ni motilo ničesar.

Vsak dan smo se po zajtrku ob kuhinjskih kotlih v do-

linici zbrali v učilnici in vrstila so se predavanja, v katerih nam je naš učitelj Marko tolmačil zgodovino delavskega gibanja, ideološke osnove našega partizanskega boja in odgovarjal na sto in sto vprašanj, ki so kar vreli iz naših mladih in neizkušenih glav, kakor je pač najbolje vedel in znal.

Tako so nam tekale ure v naši učilnici iz grobo obtesanih brun, na katerih so med poukom visele naše brzostrelke. Sedeli smo v klopih iz hrapavih desk, ki so dišale po smoli in pred okni se je začel nalagati kočevski gozd s strohnelimi stoletnimi smrekami, ki so križem ležale med skalami, tako kot jih je pač kdovekdaj podrli vihar. Nekateri so rekli, da so v tisti bazi sredi Roga ponoči slišali medvede, ki so menda hodili stikati po kuhinjskih ostankih spodaj v dolinici pod našo barako.

Ne, medvedov nisem slišal. Nemara sem bi premlad in pretrdo spanje sem imel.

Mir je vladal sredi kočevskih gozdov in včasih nam je bilo kar malce dolgčas po brigadah, na katere nas je spominjalo le včasih oddaljeno bobnenje tam kje od Suhe Krajine ali od Novega mesta.

Potem pa smo se ob sončnih popoldnevih, ko se je sonce upiralo prav v vrata naše barake in topilo zaplete sne-

ga v gozdu okrog šole, pogovarjali o vsem mogočem, posebno pa o tem, kam bomo šli po opravljenem tečaju.

Juš, še danes ga vidim pred seboj, svetlih las in rdečega v obraz, se je odpravljaj na drugi konec sveta — v Prekmurje. Nisem si mogel prav jasno predstavljati, kako bo prišel tja čez Savo, pa čez Pohorje, mimo Maribora in čez Slovenske Gorice...

Da, to je bila pot, ki je bila pred Jušem takrat in komaj je čakal, da se poda po njej proti Prekmurju.

Najdaljša je bila Juševa pot, daljša od poti Jožeta Pučihirja, ki je bil doma nekje blizu Grosupljega ali Stične, ne spominjam se več natančno, in ki se je odpravljaj na Koroško, kjer je kmalu padel, kot sem še med vojno zvedel, v neki vasi v Podjurski dolini.

Toliko vem o Jušu.

Vem, ni veliko, in rad bi o njem povedal več.

Se vedno pa se spominjam njegovega pripovedovanja o bojih slavonskih brigad, čeprav ne več popolnoma jasno. Prav dobro pa se še spominjam njegovih svetlih oči, ko nam je pripovedoval o Prekmurju njegovega strganega in na vse mogoče viže zakrpanega nahrbtnika in njegovih do konca izdelanih čevljev, ki so se mu še komaj komaj držali na nogah, v katerih pa je Juš Kramar vendarle prišel tja, kamor si je želel — v Prekmurje, ki je bilo zame takrat na koncu sveta...

JOŽE BELIN

VIŠJA TEHNIŠKA ŠOLA V MARIBORU o b j a v l j a po 84. členu Statuta

R A Z P I S

za sprejem rednih in izrednih študentov v prvi letnik šolskega leta 1965/66 v naslednje oddelke:

ODDELEK ZA STROJNIŠTVO
ODDELEK ZA ELEKTROTEHNIKO
ODDELEK ZA GRADBENIŠTVO IN KOMUNALO
ODDELEK ZA KEMIJO
ODDELEK ZA TEKSTIL

V drugem letu študija izberejo študenti posameznih oddelkov eno od usmeritev na specialna področja stroke.

Pogoji vpisa

Na šolo se lahko vpišejo:

1. Brez sprejemnega izpita
- tisti, ki so z uspehom zaključili šolanje na ustreznih srednji strokovni šoli ali gimnaziji.
2. S sprejemnim izpitom
- tisti, ki so z uspehom zaključili šolanje na srednji šoli, kjer učni program iz matematike, fizike in kemije ne ustreza programu srednje strokovne šole ali gimnazije;
- tisti, ki so končali ustrezno industrijsko ali kako drugo strokovno šolo s praktičnim poukom ali ustrezno vojaško šolo za aktivne podoficirje ali vojaške uslužbenice, na katerih je trajalo šolanje vsaj tri šolska leta;
- tisti, ki niso končali ustreznih šol, če so bili vsaj štiri leta zaposleni v gospodarski ali drugi delovni organizaciji, kjer so uspešno opravljali praktično delo, ki ustreza smeri študija.

Ustrezne so tiste šole in stroke, ki so enake stroki enega od oddelkov te šole.

Sprejemni izpit

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje pod točko 2, morajo opraviti sprejemni izpit iz matematike, fizike in kemije. Če študijski program šole, ki so jo končali, ne ustreza programu srednje strokovne šole ali gimnazije samo iz enega ali dveh v 2. točki navedenih predmetov, je treba opravljati izpit samo iz predmeta ali predmetov, katerega program ne ustreza. Izpiti iz vseh treh predmetov so pisni in ustni.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje pod tretjo alinejo točke 2 prejšnjega poglavja, morajo opraviti pisni in ustni sprejemni izpit iz matematike, fizike in kemije in še splošni del sprejemnega izpita. Ta obsega pisno nalogo o splošni temi ali temi iz stroke, ki jo želi kandidat študirati.

Sprejemni izpiti bodo v začetku septembra. O času opravljanja sprejemnega izpita bodo kandidati posebej obveščeni.

Vložitev prošnje

Lastnoročno napisani prošnji, kolkovani s 50 dinarjev državne takse, morajo kandidati priložiti:

1. zadnje šolsko spričevalo — diplomu v originalu;
2. izpisek iz rojstne matične knjige;
3. življenjepis;
4. tisti, ki so bili zaposleni, še potrdilo delodajalca o trajanju, vrsti in uspehu zaposlitve.

Kandidati za izredni študij priložijo še:

Listine morajo biti — razen spričevala — kolkovane s kolkom za 30 din državne takse.

5. potrdilo delodajalca, da so v stalnem delovnem razmerju ali uradno potrdilo, da obstojajo upravičene okoliščine, zaradi katerih ne morejo obiskovati pouka kot redni študentje;
6. izjavo, s katero se zavežejo, da bodo kot izredni študenti plačali določene stroške za študij ali da bo te stroške plačal delodajalec.

V prošnji morajo biti zlasti navedeni naslednji podatki: točen naslov kandidata, v kateri oddelki se želi vpisati in — ali namerava študirati redno ali izredno.

Kandidati, ki se želijo vpisati na šolo kot redni študenti, morajo v prošnji tudi navesti, če že imajo oz. če si bodo sami priskrbeli stanovanje ali štipendijo.

K prošnji priložijo tudi prazno dopisnico s čitljivo izpisanim naslovom. S priloženo dopisnico bo kandidat obveščen o rezultatu razpisa oziroma bo povabljen k sprejemnemu izpitu.

Razpis bo zaključen 15. avgusta 1965.

Prošnje z zahtevanimi listinami pošljite po pošti na naslov: Višja tehniška šola, Maribor, poštni predal 148, ali jih predajte tajništvo šole v Smetanovi ulici 17/I, dnevno od 10. do 12. ure.

Pojasnila

Višja tehniška šola v Mariboru je visokošolski zavod, ki usposablja svoje študente za množične inženirske službe, ki ne zahtevajo celotne visokošolske izobrazbe. Razen tega daje tudi potrebno podlago za nadaljevanje študija na ustreznih fakultetah. Redni študij na šoli traja dve leti. Ko opravi študent vse izpite in druge študijske obveznosti ter uspešno izdela diplomsko nalogo, dobi diplomu, s katero se mu priznava zaključena prva stopnja visokošolske izobrazbe in strokovni naslov inženirja ustrezne stroke.

Predavanja se bodo v šolskem letu 1965/66 začela 1. oktobra 1965.

V septembru bo šola priredila enomesečni kombiniran pripravljalni tečaj za maturante gimnazije in drugih srednjih šol neustrezne stroke ter tečaj iz matematike za tiste študente, ki so bili pred vpisom že dalj časa zaposleni.

Na izredno željo študentov bo šola poskušala neobvezno posredovati stanovanja in štipendije.

Celje — Združenje študijskih centrov višjih in visokih šol, Trg svobode 9;

Kranj — Delavska univerza, Staneta Žagarja 1;

Maribor — Višja tehniška šola;

MURSKA SOBOTA — DELAVSKA UNIVERZA, TITOVA 18;

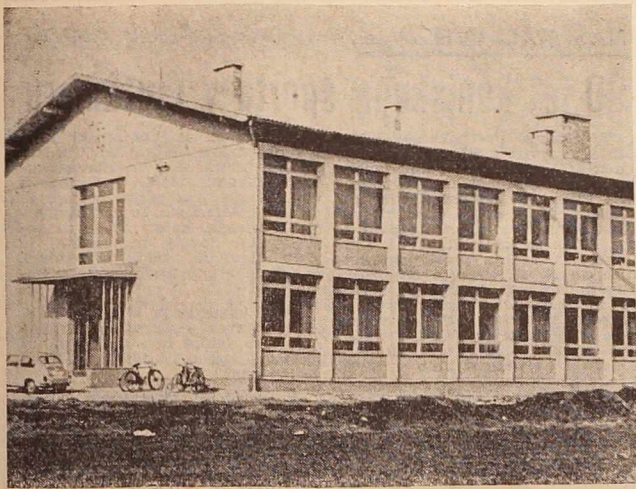
Nova Gorica — Delavska univerza, Vojkova 103;

Piran — Delavska univerza, Tartinijev trg 1;

Ptuj — Delavska univerza, Trg mlad. brigad 4.

Vsa nadaljnja pojasnila in informacije o razpisu daje tajništvo šole.

VIŠJA TEHNIŠKA ŠOLA MARIBOR

Nova šola v Genterovcih ponos vasi

V KRAJEVNI SKUPNOSTI V GENTEROVCIH

Odpravljene stare razprtije

Uvodoma samo nekaj skopih števil, s katerimi naj predstavim krajevno skupnost Genterovci. 1613 prebivalcev, nekoliko več žena, prebiva v vseh Radmožan- ci, Mostje, Banuta, Kamovci in Genterovci, ki skupno tvorijo kra- jevno skupnost. Področje je v ce- loti kmetijsko, obdano z državno mejo na eni strani, na drugi stra- ni pa se razteza nižinski gozd »Čr- ni log«. Nekako v sredi pokrajine

Trenutki (ne) prijetne tesnobe

Srečala sta se, spogledala in vzljubila. Starši niso naspro- tovali. In nekada dne...

»... Prišla sta z namenom, da skleneta zakonsko zvezo, da si ustvarita, drug ob dru- gem, trajno in trdno življenjs- ko skupnost...« Da, prišla sta — mlad fant in dekle, pol- na vere v srečno in veselo skupno prihodnost. Minevali so tisti kratki trenutki, ki naj tudi uradno združijo v tesno sotočje dvoje mladih življenj. Kako težko sta jih pričakova- la. Starejši so jima pripove- dovali, da tisti trenutki na matičnem uradu človeka čisto prevzamejo, ga stiskajo z ne- ko prijetno toplino... Matič- čar je spet nadaljeval:

»... Po tem svečanem urad- nem aktu se pred vama odpi- ra nova življenjska pot, skup- na pot, ki bo od vaju zahte- vala mnogo skupnih naporov.«

Ali je zares vse to že za nji- mi! Kje je tista toplina, tista prijetna tesnoba? Mladi že- nin — sedaj že mož, se je premaknil na majavem lese- nem stolu, ki ga je s škripa- njem spomnil na šolsko klop, pokrivalo na mizi, ki je skr- valo njeno starost, pa je vpi- lo po likalniku. Veter je za- rožljal z majavimi okni ter zganil pajčevino, ki je kot le- steneč visela s stropa. Mož, ki se je sklanjal nad usnjeno mapo, pa je bil vse prej podo- ben šolniku, ki neobgledkom vtepa črko za črko v mlado, neuko butico, kot uradni o- sebi, ki naj ju z uradnim ak- tom združi za vse življenje.

Nataknila sta si prstane, se objela. Sledile so čestitke naj- ožjih in obred je bil pri kra- ju. Odšla sta, toda ne z ob- čutki, o katerih so jima po- preje pripovedovali. Odšla sta, kot nekoč iz šole ter se zapo- dila v novi dan, v novo življe- nje, čeprav s klavnim vti- som.

Tudi uradno je bila sklenje- na nova življenjska skupnost, med njima — mladim fan- tom in dekletom. Postala sta mož in žena. Toda, ali ju ta monotoni obred v borno o- premljeni »izbi« ni malce ra- zočaral? Ali nista morda po- mislila, da je družba prema- lo poskrbela, da bi lahko tudi sama občutila tisto prijetno, malce tesnobno toplino in vse tiste trenutke obdržala v le- pem spominu!

Zares — premalo smo po- skrbeli zanj in za mnoge dru- ge, kajti v soboški občini se pač ne moremo otresti želje, da je poročna dvorana na vsa- kem krajevnem uradu, pa čeprav je podobna ropotarni- ci starega pohištva in je ne krasijo vsaj lončki cvetja. Ob tem pa imamo v občinskem središču okusno in prav šar- mantno opremljeno poročno sobo. Toda, če bi radi v vsaki vasi gasilci dom in trgovino, zakaj ne bi imeli še poročne sobe! Tudi to je skrb za lju- be občane...

J. Stolnik

se vije cesta Lendava — Murska Sobota, ki razpolovi dokaj pri- jazno pokrajino na dva dela. Pre- bivalstvo se preživlja iz kmetij- stva, veliko pa je takih, ki so si našli zaposlitev v industrijskih obratih v bližnji Lendavi. Genterovci so sedež krajevnega skupno- sti, vas ima trgovino, novo šolo, ki je bila zgrajena pred kratkim, mlina ki je pod upravljanjem obrt- no komunalnega podjetja iz Len- dave, privatno gostilno to pa je skorajda vse. Prebivalci so v ve- čini madžarske narodnosti. Tudi tod je opaziti v zadnjem času na strehah televizijske antene, šte- vilo radijskih sprejemnikov pa je že preseglo številko 250.

Pred ustanovitvijo krajevnega skupnosti je bilo veliko nesogla- sja med vami, govora o tem, ka- ko je nemogoče sodelovanje pe- tih vasi v eni skupnosti, da pa bi bila polemika še večja, se je v tem času začelo razpravljati o gradnji šole, ki naj bi bila v Genterovcih. Zakaj ravno v Gen- terovcih, so se hudovali Radmo- žančani in Mostjani, Banuta, naj- manjša vas te skupnosti, pa pri- teh vročih razpravah ni imela nobene besede. Danes je šola zgra- jena pa tudi odnosi med ljudmi so se spremenili, ni več medse- bojnih obtoževanj, kajti ljudje so spoznali, da lahko uspevajo samo s skupnim sodelovanjem. Krajev- na skupnost, posebno pa svet kra- jevne skupnosti si močno prizade- va, da bi v bližnji prihodnosti zgradili še stanovanjski blok za prosvetne delavce, ki se vozijo v genterovsko šolo. V stari šoli, tako si zamišljajo občani, bi bilo po- trebno urediti prostor za otroški vrtec, medtem ko v Radmožan- ci ne potrebujejo te ustanove, tako je vsaj trdil njihov odbornik v občinski skupščini. Nekdanja šola v Mostju sedaj služi občanom. Tu se namreč zbirajo na razgovore in sestanke. Pomanjkanje takega prostora pa se čuti v Kamovcih, saj se tam občani zbirajo zdaj tu zdaj tam.

Delo sveta krajevnega skupnosti se odvija v dveh komisijah: v ko- munalno-gospodarski in socialni, ki se obe trudita, vendar pa je njihova dejavnost odvisna od raz- položitljivih sredstev, teh pa ni v izobilju. V letu ustanovitve kra- jevne skupnosti je občinska skup- ština dodelila 400.000 dinarjev, to pa je bilo dovolj le za najnujnej- še stvari. Tudi tu kot povsod druge razpravljajo največkrat o poteh, o mostovih, o socialnih

Pri najstarejši Pomurki

Srečati Abrahama — že to je za marsikoga med nami va- žen življenjski dogodek, po- memben jubilej ob zavrztju v življenjsko preteklost, pa če- tudi leta, ki so za jubilentom, niso bila vedno poslana z ro- žicami, kot že temu radi re- čemo. Doživeti polni 102 leti ob relativno dobrem zdravju, to pa je že kar pravšnja po- sebnost, ki je ni zlahka najti v naši pokrajini. Vendar pa gre v našem primeru za dol- go življenje ženske, kateri je bila življenjska pot poslana prej s trnjem kot cvetjem — za bivšo dekle, katero smo pred dnevi obiskali v objemu zelenega rakičanskega parka — v Domu počitka, ki je prav- zaprav njen edini dom, čeprav ga v šali rada nekoliko druga- če imenuje. Pa se vam naj kar sama predstavi!

Ime in priimek: Ana Farkaš. Datum rojstva: 1. april 1863. Kraj rojstva: Dokležovje.

Vaš poklic: Nekdaj dekla.

Šolska izobrazba: 2 razreda osnovne šole. Potem so mi do- ma dejali: »Ne boš več hodila v šolo, ker si že preveč učena.«

Kakšen spomin na šolska leta: Že takrat sem izgubila zobe.

Bi vas v Dokležovju sedaj spoznali?: Ne.

Ste bili poročeni: Vedno samska. Ni bilo takega, ki bi se meni videl. Sicer pa: ta- krat je nekako veljalo, naj se ženijo le bogati, kaj bi mi — sirote. Jaz sem siromašne ma- tere hči.

Imate kakega sorodnika: Nimam nikogar.

Se spominjate svojega do- ma: Tukaj sem doma.

DOPOLDANSKI POMENEK V DOBRAVI

Ne pozabite napisati . . . !

»Veste, že 27 let živim v Do- bravi, toda tako težkega dela na polju še nisem imel, kot to pomlad,« se je potožil Ivan Šonaja. »Naše njive so v naj- višjem obdavljevalnem razre- du, čeprav je zemlja težka in zbita kot beton ter zahteva veliko gnojil; ta so pa le ma- lo predraga. Vidite, kruh i- mamo od peka, kajti ugotav- ljamo, da se najbolje izplača posvetiti živinoreji, pa tudi gojenja kokoši se je lotila do- mala vsa vas, saj valilna jajca gredo lepo v denar ob tem pa moramo nenehno vrtni raču- nico.«

Ivan Šonaja je eden od skupno 14 gospodarjev v Do- bravi, vasi v ljutomerski občini, ki se skriva za oru- menelimi pšeničnimi posevki in živopisnimi travniki ter se v svoji zamaknenosti odkri- je šele, ko od Stare nove va- si pridete izza ovinka. Toda, ta pisana idiličnost je prijet- na le za oko prišleku, doma- čini pa dobro vedo, da mno- go cvetje na travnikih obeta slabo krmo, rumenkasti po- sevki pa skopo letino.

Ko bodo Dobravčani videli to sliko, bodo morda rekli: To je pa naša cesta! Pa ni njihova, toda, močno, močno ji je po- dobná...

J. Dominko

Letno 350 fazanov

V Radencih se je med organizacije in društva, ki se priprav- ljajo na proslave 20-letnice osvoboditve vključila tudi lovška družina. Na nedavnem posvetovanju na Kapeli so radenski lovci sklenili, da bodo v počastitev jubilejnega leta odprli v Hrstju-Moti 340 kvadratnih metrov veliko fazanarijo, takoime- novano voljeto za vzgojo 300 do 350 mladih fazanov, ki bo stala okrog milijon 800 tisoč dinarjev.

Radenska lovška družina, ki šteje 44 lovcov in spada poleg križevske in ljutomerske med najmočnejše v Pomurju, je s preteklo lovno sezono lahko kar zadovoljna. Na velikih in manjših skupinskih lovih so skupaj z italijanskimi lovci odstrelili 162 zajcev, 234 fa-

zanov in nad 80 srnjadi. Pri- rastek zajcev je v primerjavi s prejšnjimi leti padel, na kar vplivajo razna škropiva, ko- silnice in še kaj. Menijo, naj bi traktoristi pri košnji pazili na zarod mladih zajcev, otro- ci pa ne bi smeli uničevati fazanjih jaje, kar se tudi češ- če dogaja. Radenski lovci bo- do za osvežitve krvi in pove- čanje zajčjega zaroda uvozili nekaj zajcev iz Vojvodine.

Janko Stolnik

Pogled v Hotizo in na novi vaški in gasilski dom. Minulo nedeljo so gasilci proslavili 40-letnico društva.

vzgojni nasveti

Dnevna praksa naših otrok nas sili, da spregovorimo o POZDRAVLJANJU, to je o ti- sti lepi in stari navadi, ki jo človeštvo goji in predaja iz roda v rod. Ne ostajamo ta- ko neprizadeti ob vprašanju, ki živo zadeva nas vse. Ni do- volj samo ugotavljanje, da s po- zdravljanjem pri naših otrocih nekaj ni v redu. Prav prizade- ti se moramo čutiti ob tem, prizadeti zato, ker odrasli od- govarjamo za zdravo in sre- čno rast vsake osebnosti.

Znana so pravila, da mlajši pozdravljajo starejše, da se pri pozdravljanju odkrijemo, da nimamo v žepu zataknjenih rok, da se rahlo poklonimo, da ne kričimo in da ne po- zdavljamo s polnimi usti. Vsakdanje življenje pa doka- zuje, da je mnogo naših o- trok, ki jim dela pozdravlja-

Kljub temu so Dobravčani vedri ljudje, pa tudi gosto- ljubni in kar malo hudomuš- no govorijo o blatnem kolo- vozu, ki jih veže z glavno ce- sto. Tolikokrat so se že po- govarjali in prerekali na kra- jevni skupnosti, toda sami in ljudje iz Stare nove vasi še naprej tlačijo globoko blato. Morda ti razgovori ne bodo še naprej podobni onim v Žene- vi. Sicer pa, kako naj bi se v Ženevi sporazumeli o svetov- nih problemih, če se tu ne morejo sporazumeti prebiva- ci dveh vasi o skupnem po- pravilu ene same ceste, ki je dolga le nekaj sto metrov!

O tem malo v prizadetosti govori odbornik krajevnega skupnosti, Jože Rajtman, ki pa ni skrajni pesimist, kajti povedali so mu, da je za to cesto vendarle pripravljenega nekaj denarja. »Zdaj res mo- ramo nekaj narediti,« pravi zaskrbljeno; njegovemu mne- nju se pridružita tudi Marija Bohanec in Alojz Norčič, to pa verjetno spoznavajo tudi drugi.

»Še to napišite,« mi pravi Ivan Šonaja, »da smo jezni na tiste, ki so tu arondirali zem- ljo ter preorali edino pot, ki nas je po bližnjici vezala z Bučecovci, s šolo in železniško postajo. Zdaj se nihče ne zme- ni za naše tarmanje, ljudje so si pa omislili vsak svojo pot. Tudi z občino smo se malo sprli, ker nam še do danes ni odgovorila, ali nas bo uvrstila v nižji davčni okoliš, čeprav smo prošnjo vložili že v de- cembru.«

Pričakoval sem, da je krog dobravskih težav zaključen, toda besedo je spet povzel Jože Rajtman: »Veste, mi tu- di mleka ne moremo proda- jati, kajti do glavne ceste je predalet, z vpregami pa im- amo zastran plačevanja slabe izkušnje. Pa škropiva za ko- ruzo ne moremo dobiti, če- prav jo imamo v kooperaciji. Sicer pa ste slišali, da se v tem oziru jezi tudi Šonaja.

Tako je tekkel pogovor s kmeti v Dobravi; medtem je dež ponehal, vaški zvon je oz- nanjal polдне, gospodinje pa so klicale h kosilu. Obisk je bil pri kraju in ko smo se poslovili, sem zaslišal ženski glas: »Pa ne pozabite napisa- ti, naj nam lovci tod okoli malo uničijo vrane, da nam ne bodo odnašale teh dragih piščancev...!«

Radio Murska Sobota

PETEK, 28. MAJA:
17.00 Domača poročila, kronika, obvestila; 17.10 Vsega po malem za vsakogar nekaj; 17.35 Naš pet- kov razgovor; 17.40—18.00 Zeleni ste — poslušajte.

NEDELJA, 30. MAJA:
11.40 Na val 202; 12.00 Poročila; 12.10 V nedeljo opoldne (aktualna beležka — z mikrofonom med ob- čani: kmetovalci o kooperaciji — nedeljski koncert: igra ansambel Boruta Lesjaka — Pišta in Fran- ca); 12.45 Oddaja v madžarsčini; 13.30 Oddaja za našo vas RTV Ljubljana; 14.00—15.00 Zeleni ste — poslušajte.

TOREK, 1. JUNIJA:
17.00 Domača poročila, kronika, obvestila; 17.10 Zabavna glasba — vmes reklame; 17.30 Sportni ko- mentar; 17.40—18.00 V Loshin — V džungli, suita.

Dnevne oddaje v madžarsčini:
14.30 Radio Murska Sobota; 14.35 Poročila v madžarskem jeziku; 14.45—15.00 Glasba za razvedrilo.

TELEVIZIJA

CETRTEK, 27. MAJA
10.00 TV v šoli; 11.00 Francozi pri vas doma — ponovitev; 16.40 Rusčina na TV — 63. lekcija; 17.10 Govorimo angleščino — 40. lekcija; 17.40 Mendov spored; 18.25 Napo- ved in TV oboznik; 18.45 Obrti, ki izumirajo — reportaža studija Skopje; 19.15 Glasbena marginali- je; 19.45 Četrta četrtka — satira; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Narodna glasba — oddaja studija Skopje; 20.40 Ekran na ekranu; 21.30 Mi- lano: nogometni finale za pokal evropskih prvakov; 23.15 Poročila.

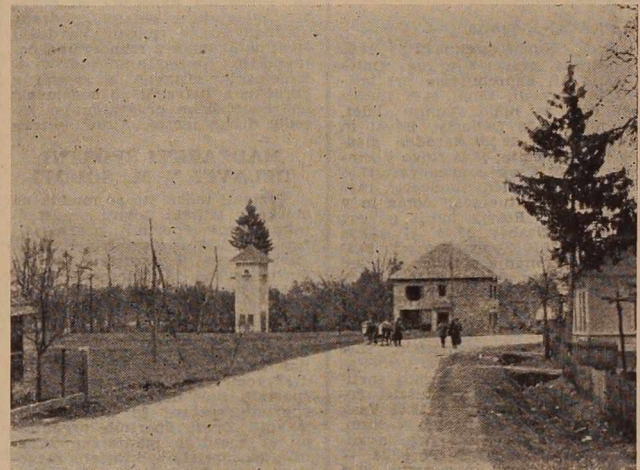
Sijeme, Avala
18.25 Informativne oddaje; 19.45 Propagandna oddaja; 23.15 Infor- mativne oddaje.

PETEK, 28. MAJA
10.00 TV v šoli; 15.00 Berlin: Evropsko prvenstvo v boku; 18.00 Rezerviran čas; 18.10 Skrinjica, ki pripoveduje; 18.25 Napoved in TV oboznik; 18.45 TV tribuna; 19.15 Moja punčka in jaz — propagand- na oddaja; 19.45 TV akcija; 20.00 TV dnevnik; 20.30 IZDAJALEC — ameriški celovečerni film; 22.00 Berlin: Evropsko prvenstvo v boku — posnetek; 24.00 Poročila;

Sijeme, Avala
18.25 Informativne oddaje; 18.45 TV tribuna; 19.15 Narodna glasba — oddaja studija Sarajevo; 19.45 Propagandna oddaja; 20.30 Berlin: Evropsko prvenstvo v boku; 22.30 Informativne oddaje.

SOBOTA, 29. MAJA
15.00 Berlin: Evropsko prven- stvo v boku (do 18.00) 18.05 Pred- stavljamo vam klarinetista Erne- sta Ackuna; 18.25 Napoved in TV oboznik; 18.45 Ime in priimek — mladinska igra; 19.30 Vsako sobo- to; 19.45 Cirkak; 20.00 TV dnev- nik; 20.30 Glasbena oddaja studija Sarajevo; 20.40 S kamero po sve- tu; 21.10 Druga plat medalje — humor. oddaja; 22.00 Hitchcock vam predstavlja — serijski film; 22.50 TV oboznik.

Sijeme, Avala
18.25 Informativne oddaje; 19.30 TV pošta; 19.45 Propagandna od- daja; 20.40 Sprehod skozi čas; 22.00 Novele — serijski film; 22.30 In- formativne oddaje.

Mnogo je otrok, ki pozdravlja- jo izredno malomarno, tako, da imajo roke v žepu, usta na- polnjena z žvečilnim gumijem, brez rahlega priklona; drugi se spet obotavljajo in borijo v sebi z vprašanjem, ali naj pozdravijo ali ne. Iz ust od- raslih pa slišimo dnevno pri- tožbo, da je veliko otrok, ki sploh ne pozdravljajo. Dejstvo da starejši šolarji vse bolj za- nemarjajo pozdravljanje vzgo- jiteljev, ki so jih učili v nižjih razredih, nam da mnogo mi- sliti in se upravičeno vprašu- jemo, če je tako nadaljevanje zdravo za kulturno rast. Pre- pričan sem, da močno greši- mo in da so to sadi našega nezahtevnosti in prešibkega vzgojnega delovanja. Taki pri- meri boleče prizadevajo vse tiste, ki so z ljubeznijo in s tenkim posluhom odgovorno- sti učili mladi rod, ga vzgaja- li za lepši jutrišnji dan! Zmot- no je prepričanje mladih, da pomenijo ljudje le toliko ko- likor več imajo. Človeka meri- mo po srčnosti, po kulturni u- glajenosti, skromnosti in po lepih in pristnih odnosih z ljudmi. Med te pa prištevamo tudi pozdravljanje.

Mladen Tancer

NEDELJA, 30. maja

8.00 Mladinska radijska igra: Aleksander Popović skrivnost neke noči; 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo I. 10.00 Se pomnite, tovariši... Svetozar Zupančič-Andrej Pagon: Med roparji življenj in svobode (Dachau-Mathausen); 10.30 Partizanske pesmi narodov Jugoslavije; 10.40-11.40 — Nedeljski koncert lahke in zabavne glasbe; 11.40 Nedeljska reportaža; 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo II. 13.30 Za našo vas; 13.35 Pred domačo hišo; 14.00 V svetu opernih melodij; 15.05 Melodije za razvedrilo; 16.00-18.00 Nedeljsko športno popoldne; 20.00 Naš nedeljski sestanek; 21.30 Iz slovenske simfonije glasbe; 22.10 V plesnem ritmu.

PONEDELJEK, 31. maja

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Kmetijski nasveti — Dr. Jože Ferčec: Kakovost plemenskih bikov in telet; 12.15 Čez hrib in dol; 12.30 Parada violončelistov; 14.05 Iz opusa Vincenza Bellinija; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Zabavni zbori; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Glasbena krizanka št. 26; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Zvočni razgledi; 18.45 Narava in človek, Dr. Boris Sket: Voda, problem civilizacije; 20.00 Izbrali smo za vas; 22.10 Ljubiteljem popevk.

TOREK, 1. junija

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Petrič: Intenzivni nasadi na Dolenjskem; 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo; Transportna sredstva letala; 14.35 Pet minut za novo pesmico; 15.30 V torek nasvedenje; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert po željah poslušalcev; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Pol ure za majhnimi zabavnimi ansambli; 18.45 Na mednarodnih križetjih; 20.20 Radijska igra; 21.20 Srečni večer; 22.10 Od popevke do popevke.

SREDA, 2. junija

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Rado Linzner: Letošnji proizvodni plan iz poljedelstva na našem Agro-kombinatu; 12.15 Na kmetički peči; 12.30 Prizori iz Haydnove opere Richard Orlando; 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo; Temna hiša; 14.35 Kaj in kako pojo mladi pevci pri nas in po svetu; 15.30 Tako poje naša dežela; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Slovenska glasbena ustvarjalnost po osvoboditvi; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Iz fonoteke Radia Koper; 18.45 Naš razgovor; 20.20 Dvajset minut Brahmovske glasbe; 20.40 Aleksander Borin: Knez Igor, radijska priredba opere.

ČETRTEK, 3. junija

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Dolf Cizelj: Ali napredujemo pri košnji in spravilu sena; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; Izlet, pa tak!; 14.35 Debussy, Ravel in Lutoslawski; 15.30 Narodna glasba iz Indonezije; 15.45 Novo v znanosti; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Petkov simfonični koncert; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Revija naših pevcev zabavne glasbe; 18.45 Kulturna kronika; 20.00 Zvočni mozaik; 20.30 Tedenki zunanje politični pregled; 20.40 Radio in glasba; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah.

PETEK, 4. junija

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Ciril Remic: O standardnih lesnih sortimentov; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Scene iz Wagnerjeve glasbene drame Tristan in Izolda; 18.45 S knjižnega trga; 20.00 V soboto zvečer; 21.00 Zaplešite z nami; 22.10 Oddaja za naše izseljence.

SOBOTA, 5. junija

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Ciril Remic: O standardnih lesnih sortimentov; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Scene iz Wagnerjeve glasbene drame Tristan in Izolda; 18.45 S knjižnega trga; 20.00 V soboto zvečer; 21.00 Zaplešite z nami; 22.10 Oddaja za naše izseljence.

EE Mačkovi: UPRAVNIK

Komisija za delovna razmerja pri Kmetijsko-industrijskem obratu »Pomurka« — OBRAT ZA KMETIJSTVO RAKIČAN razpisuje prosto delovno mesto

UPRAVNIKA

EKONOMSKE ENOTE MAČKOVCI

Pogoji:

Višja agronomska šola — vinogradniško-sadljarska smer, ali kmetijski tehnik — vino-gradniško-sadljarska smer s 3-letno prakso.

Nastop službe takoj.

OBRAT ZA KMETIJSTVO
Rakičan

Letna konferenca OBZTK V M. Soboti

Telesni kulturi mesto, ki ji pripada

Predzadnjo nedeljo je bila v Murski Soboti letna konferenca Občinske zveze za telesno kulturo v Murski Soboti. Konferenci je prisostvovalo 53 delegatov in nekaj gostov, med katerimi je bil tudi sekretar Zveze za telesno kulturo Slovenije tov. Naprednik. Na konferenci so pregledali dvoletno uspešno delovanje OBZTK, ter analizirali stanje in probleme telesne kulture na področju občine Murska Sobotica.

Na področju OBZTK Murska Sobotica deluje 66 telesnovzgojnih organizacij z 8.473 aktivnimi člani, od tega 18 šolskih športnih društev s 3.341 člani. To pomeni, da se s telesnokulturno dejavnostjo aktivno ukvarja 13,3 odstotka prebivalstva. Telesna kultura v občini Murska Sobotica je v zadnjem času vedno bolj vrednotena družbena dejavnost, o čemer nam tudi prikaže številne razprave družbeno-političnih organov, kakor tudi organov samoupravljanja. Kljub znatnemu izboljšanju

stanja telesne kulture, predstavljaja pomanjkanje finančnih sredstev in pomanjkanje organizacijskega in strokovnega kadra še vedno poseben problem. Ne moremo pa biti zadovoljni tudi s socialnim sestavom aktivnega udeleževanja v telesni kulturi, s dobroseljem 68,31 odstotka predstavljajo učenci in dijaki. Med zelo aktivne telesnovzgojne organizacije lahko prištevamo šolska športna društva, ki so se zelo razvile, čeprav še nagelji razvoj o nemogočajo nezadovoljivi materialni pogoji, kot pomanjkanje tenisov, lovnic in športnih igrišč. Se hitreje kot napredek celotne telesne kulture pa je v zadnjem času potekal tekmovalni šport, medtem ko je dejavnost društev Partizan razen nekaterih izjem nezadovoljna. Med relativno najmanj razvitimi področji telesnovzgojne dejavnosti je prav gotovo rekreacija, ki bi morala biti po svoji pomembnosti med najbolj razvitimi. Naposled nam tudi primanjkuje

telovadišč in drugih športnih objektov, posebno pereče je vprašanje gradnje šolskih telovadnic, s čimer je onemogočeno redno delo in nemožen pouk šolske telesne vzgoje, ki je pa osnova nadaljnjega razvoja telesne vzgoje in športnega udejstvovanja.

Na letni konferenci OBZTK v Murski Soboti so ugotovili, da je OBZTK v Murski Soboti v dvoletnem obdobju dosegla videen napredek pri nadaljnjem razvoju telesno-vzgojne dejavnosti ter v celoti upravičila svoj obstoj. Poudarili so, da je treba začeto uspešno delo nadaljevati ter si prizadevati, da bo telesna kultura v našem družbenem življenju dobila zares tisto mesto, ki ji pripada. Osnovne organizacije morajo svojo dejavnost preusmeriti tako, da bo delo z mladino bistveni del delovanja vsake organizacije. Mnogo več truda kot doslej bo treba posvetiti vzgojnemu delu, ki je bilo doslej zanemarjeno. Poseben poudarek pa bo treba dati vključevanju ženske in kmečke mladine ter društva Partizan materialno in moralno podpirati. Prav tako bo treba nadaljevati z razvijanjem šolskih športnih društev ter vsopredno s tem tudi ustanavljati nova SSD tam, kjer obstajajo možnosti.

Vprašanje strokovnega kadra bo potrebno nadalje reševati z lastno vzgojo, pri tem pa ne pozabljati tudi na organizacijski kader in problem kadrovanja. Naposled so na konferenci tudi razpravljali o finančnem vprašanju o vprašanju vzdrževanja športnih objektov ter poudarili, da bi naj športni objekti prešli v vzdrževanje krajevnih skupnosti, pri gradnji novih pa dajali prednost objektom šolske telesne vzgoje.

Na konferenci so tudi izvolili novi IO OBZTK ter sprejeli statut.

Tek mladosti v Murski Soboti

Okrog 2000 gledalcev

Atletski klub Pomurje je v počastitev Dneva mladosti priredil v ponedeljek zvečer prvi štafetni tek po soboških ulicah. Ob prisotnosti rekordnega števila gledalcev, bilo jih je okrog 2.000, je nastopilo nad 100 tekmovalcev in tekmovalk. Nastopile so pionirke, pionirji, mladinke, mladinci, člani in člani. Med pionirkami je nastopilo 5 ekip, zmagała je osnovna šola II. iz Murske Sobotice s časom 6:55,5 pred osnovno šolo I. ter osnovno šolo III. V tekmovalstvu pionirjev so nastopile tri ekipe, zmagała je osnovna šola II. s časom 6:03,2 pred osnovno šolo II. in Tišino. Zelo zanimiv je bil štafetni tek mladink, kjer so nastopile 4 ekipe. Po menjajočem se vodstvu ekip je zmagała ekipa SCBP s časom 18:56,3 pred ESS in SZD. Najmnožičnejši je bil nastop mladincev (6 ekip). Nadmočje so zmagali mladinci AK Pomurje z zelo dobrim časom 12:40,1 pred Gojcemem in Enotnostjo. V tekmovalstvu članic (sodelovale so 3 ekipe) je prav tako brez konkurence zmagała ekipa AK Pomurje s časom 9:40,4 pred ESS II in ESS I. Najzanimivejši tek je bil nastop članov (3 ekipe), kjer se

je vodila ostra borba med AK Pomurje in Enotnostjo, medtem ko je bil Gojcemec precej slabši. Po ostri borbi je zmagała AK Pomurje s časom 11:59,6 pred Enotnostjo ter Gojcemem.

To je bil prvi tek mladosti po soboških ulicah (okrog spomenika zmage) in je uspel, odslej pa naj bi postal tradicionalna prireditev, na kateri bi sodelovali tudi atleti in atletinje iz drugih AK Slovenije.

STAJERSKA ROKOMETNA LIGA

Rokometaši Beltinec drugi

RUDAR : BELTINCI
17:21 (8:11)

V predzadnjem kolu stajerske rokometne lige so rokometarji Beltinec gostovali v Slovenj Gradcu, kjer so se v prvenstveni tekmi pomerili z Rudarjem iz Velenja, ki ima zaprti igrišče. Tekma se je končala z zmago Beltincev s rezultatom 21:17 (11:8). Prvo so se

znašli na igrišču igralci Rudarja in prišli v vodstvo z 2:0. Nato so prevzeli pobudo Beltinci, rezultat izenačili in prišli v vodstvo ter to tudi obdržali do konca tekme. Zmaga rokometarjev Beltinec je zaslužena, saj so bili tehnično boljše moštvo, čeprav niso nastopili v popolni postavli. Najboljši pri Beltincih je bil Peterka. Tekmo je dobro sodil Salec iz Maribora. Po odigranem predzadnjem kolu se nahajajo rokometarji Beltinec na drugem mestu tabele in bodo to mesto verjetno tudi obdržali do konca, saj se v zadnjem kolu srečajo na svojem igrišču s Kovinarjem iz Štor. Beltinci so nastopili v naslednji postavi: Pučič, Števančec 3, Kovačič, Roškar 1, Ašembrenner, Peterka 5, Tosič 8.

Tabela SRL

Ormož	14	12	1	1	270:188	25
BELTINCI	15	10	3	2	250:191	23
Drava	15	10	0	5	191:164	20
Kovinar M.	14	8	4	2	169:144	20
Fužinar	13	8	1	4	207:181	17
Rudar V.	15	4	0	11	208:247	7
Kovinar S.	15	4	0	11	159:231	8
Grize	14	3	1	10	164:213	7
MTT	15	1	0	14	112:161	2

Pomurska nogometna liga

Ponovna zmaga Pušče

V 16. kolu pomurske nogometne lige sta bili doseženi dve presenečenji. Pušča je nepričakovano premagala Turnišče in zabeležila že drugo zaporedno zmago ter se otrsela zadnjega mesta na tabeli.

Presenečenje so pripravili tudi Puconci, ki so premagali vodeče Bakovce, medtem ko je bila zmaga Beltinec nad Brazdo iz Dobrovnika pričakovana. Srečanje med Gradbenikom in Bogojno ter Veržem in Salovci sta bili preloženja.

Po odigranem šestnajstem kolu so v vodstvu še vedno Bakovci, vendar kot kaže jim tudi ne gre najbolje. Zelo slabo je startal je seniorski prvak Gradbenik, ki v splošno mladanskem delu prvenstva še ni zabeležil tekmovalne točke. Poseben podvig pa so napravili tekmovalci Pušče, ki so doživeli en poraz in iz tekme v tekmo boljje igrajo. Isto velja tudi za Salovce, medtem ko ostale ekipe igrajo zelo spremenljivo.

Nogomet v Apačah

»SUHI : DEBELI« 4:0

V nedeljo je bila v Apačah nogometna tekma med »debelimi« in »suhimi«. Tekma je bila zaradi naliva prekinjena pri stanju 4:0 za »suhe«. Strelci golov so bili Diakovski (1) in Simić (3).

zaposlitve

GOSPODINJSKO pomočnico išče ing. Vlado Cimperšek, k 4-članski družini, Maribor, Sadržska 25 a.

MIZARSKEGA pomočnika, dobrega, za stavbna in pohištvena dela, sprejemem takoj. Hrana in stanovanje priskrbljena. Plača po dogovoru. Jože Reboli, mizar, Moste-Zirovnica, Gorenjsko. M-380

Zaposlimo takoj

UPRAVLJAVCA LETNEGA JAVNEGA
KOPALIŠČA V MURSKI SOBOTO

Zaposlitev je sezonskega značaja, možna je nadaljnja zaposlitev na drugem delovnem mestu. V poštev pridejo tudi upokojenci s 40-letnim delovnim stažem.

Osebnih prejemkov po pravilniku oziroma dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

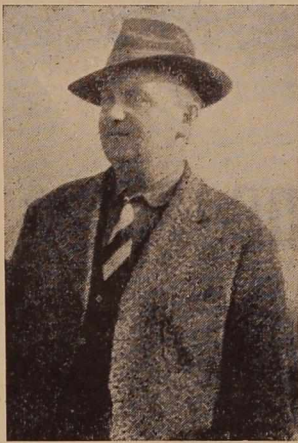
KOMUNALNO PODJETJE
Murska Sobotica
Kopališka ulica 2

NAŠ MALI INTERVJU

90 let konjskega športa v Ljutomeru

V okviru praznovanj občine Ljutomer prireja Klub za konjski šport v Ljutomeru spomladanske dirke na ljutomerskem hipodromu. Prireditve po prvo nedeljo v mesecu juniju in bo obenem tudi uvod v proslavo 90-letnice delovanja kluba za konjski šport v Ljutomeru. Osrednja proslava 90-letnice pa bo 15. avgusta ob priliki jugoslovanskega kasaškega derbija in razstave plemenskega kasaškega materiala, ki bo odprta dan pred derbijem.

Konjski klub v Ljutomeru je drugi najstarejši klub v Evropi, zaradi česar dobiva tudi letošnje praznovanje 90-letnice posebno svečano obeležje v središču

Mirko Rajh

Prekije. Računajo, da bo ta vrhunska prireditve privabila širši krog prijateljev konjere in tega športa ne samo iz naše države temveč tudi iz inozemstva. Zato upravičeno pričakujejo na tej prireditvi tudi naše najvišje družbeno-politične in gospodarske predstavnike, nam je v našem razgovoru pripovedoval predsednik kluba za konjski šport v Ljutomeru tov. Mirko Rajh.

Zanima nas, kaj menite o razvoju konjskega športa v Ljutomeru?

Ceprav se je konjeniški klub v zadnjem času moral boriti s številnimi finančnimi in materialnimi težavami, zlasti kar zadeva vzdrževanje plemenske postaje in ostale sistematske reje ljutomerskega kasača, kateremu se ni posvečevalo dovolj pozornosti, je klub številno zelo napredoval, saj šteje preko 300 članov in članic.

Pred kratkim je bila likvidirana Kobilara v Turnišču. Kakšne posledice lahko ima ta ukrep za nadaljnji razvoj konjeniškega športa pri nas?

Z likvidacijo Kobilarne Turnišče je problem nadaljnjega razvoja tega športa še bolj zaskrbljujoč. Prav gotovo bodo nastale z likvidacijo Kobilarne v Turnišču občutne posledice naše konjereje, kasaškega in galopskega športa in jih bomo občutili še več let v naprej.

Kako rešujete finančni problem?

Z zadovoljstvom lahko ugotovljamo, da je konjeniški klub v Ljutomeru pri lokalnih čimteljih vedno našel razumevanje. Skupščina občine Ljutomer po svojih močeh finančno podpira stremelje našega upravnega in nadzornega odbora kluba, ki si prizadeva kljub vsem težavam najti izhod za nadaljnjo rejo in razvoj kasaškega športa na Murskem polju. Tudi naše kmetijske delovne organizacije, predvsem KZ »Mursko polje« Križevci in VZK Ljutomer sta prispevali sredstva za nakup nujno potrebnega plemenskega materiala. Prepričani pa smo, da tudi KZ »Kmetovalec« Ljutomer ne bo odrekla svojega deleža, kakor tudi ostale delovne organizacije v občini, na katere smo se obrnili s prošnjami za finančno pomoč.

Kakšni so vaši načrti?

V planu imamo formirati jahalni odsek, do česar kaže mladina največ zanimanja. Računamo pa tudi na zgraditev nekaterih najnovejših objektov na ljutomerskem hipodromu ter na ludo vzdrževanje proge. Vse to pa bomo lahko dosegli le s skupnimi vlaganji in sodelovanjem vseh čimteljev ter tako tudi letošnji jubilej 90-letnice Konjskega kluba Ljutomer dostojno proslavimo!

fs

SLOVENSKA CONSKE LIGA — VZHOD

Zmagi Nafta in Grafičarja

PAPIRNICAR : GRAFIČAR
0:1 (0:1)

Nogometarji Grafičarja so v nedeljo gostovali v Radečah in se v prvenstveni tekmi SCL — vzhod pomerili z domačim Papirničarjem. Proti pričakovanju so tokrat zaigrali zelo uspešno in zmagali z rezultatom 0:1 (0:1). Začetek je pripadel domačinom, ki so nevarno ogrožali vrata Grafičarja in v tem delu imeli nekaj lepih priložnosti za gol, ki pa jih niso izkoristili. Po tem pritisku je uredil svoje vrste tudi Grafičar in v 24. minuti je Martinuži iz izredno lepim strelom ukanil domačega vratarja. Preostali del prvega polčasa je pripadel gostom.

V drugem polčasu bi lahko Grafičar povečal vodstvo, toda lep strel Martinuži je zadal prečko in se odbil v polje. Nato so zopet prevzeli pobudo domačini in nevarno napadali, vendar je bila obramba Grafičarja, ki je bila boljši del moštva vedno na mestu. Čeprav Grafičar ni nastopil v popolni postavi je s taktično igro uspel zmagati in zabeležiti dragoceni točki.

Grafičar: Turner II, Opec, Burger, Tuner I, Bagari, Ribič, Martinuži, Sapač, Marinec, Bažika, Lovač.

DRAVA : NAFTA
0:1 (0:0)

Z izredno lepo igro so nogometarji Nafta iz Lendave v nedeljo v Ptuj premagali domačo

Dravo z rezultatom 0:1 (0:0). Nogometarji Nafta so prikazali zelo lep nogomet, zlasti v prvem polčasu, ko so bili v izraziti terenski premoči, vendar napadali niso znali izkoristiti več zrelih priložnosti za gol.

Tudi drugi polčas je potekal v premoči gostov vse do 75. minute igre, ko je Matičič z lepim udarcem premagal domačega vratarja. Po doseženem голу gostov so se domačini trudili na vse načine, da bi rezultat izenačili, toda vsled dobre obrambe Nafta na čelu z vratarjem Farkašem jim to ni uspelo. Pri Nafti je bil boljši del moštva obramba, v napadu pa sta se trudila Prendl in Matičič. Nafta je nastopila v naslednji postavi: Farkaš, Furst, Perša II, Bačič III, Bačič II, Bačič I, Balantič, Matičič, Prendl, Kerek, Perša I.

Tabela SCL — vzhod

Rudar	15	11	3	1	43:11	25
Kovinar	14	10	2	3	44:16	21
Fužinar	14	7	2	5	47:28	16
NAFTA	15	6	4	5	21:22	14
Drava	15	6	2	7	21:31	14
GRAFIČAR	15	5	2	8	27:32	12
Konjice	15	5	1	9	22:37	11
Papirničar	15	5	1	9	25:55	11
Olimp	15	3	3	9	25:47	9
Izven konkurence						
Maribor	17	6	4	7	31:29	16

le najboljšim društvom v letu 1964 in objavili razvrstitev društev po aktivnosti in uspehih. To je že namreč tradicionalno tekmovalje in zajema vsa društva v Sloveniji, katerih je 280. V tem tekmovalstvu je prvo mesto osvojilo društvo Partizan Zeleničar Maribor. Najuspešnejši TVD Partizan v Pomurju je bilo društvo Partizan Radenci, ki je zasedlo 11. mesto, takoj za Ljubljano Narodni dom in pred Celjem, Jesenicami, Mursko Soboto in Gornjo Radgono. Enajst mesto v tako obsebnem tekmovalstvu je vsekakor zadovoljiv uspeh društva Partizan v Radencih.

Razpis

AVTO-MOTO DRUŠTVO »STEFAN KOVAC«, Murska Sobotica, Lendavska 54-A razpisuje naslednjo praga delovna mesta:

1. BLAGAJNIKA — SKLADIŠČNIKA

2. AVTOMEHANIKA

Pogoji: po točko 1 srednješolska izobrazba ali nižješolska izobrazba z 2-letno prakso in poznavanjem materiala.

Pod točko 2 kvalificirani delavec z najmanj 1-letno prakso.

Nastop službe možen takoj ali po dogovoru. Osebnih prejemkov po pravilniku. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

VISOKA ZMAGA MLADOSTI

V prvem kolu občinske nogometne lige Lendava je Mladost iz Centbe visoko premagala Dinamo iz Pinc, Mura iz Gaberja pa Petišovec. Razburjiva je bila tekma med Zvezdo in Dolino in Graničarjem iz Benice, ki se je končala s tesno zmago gostov. Ekipi Elma (Lendava) in Olimpija (Dolga vas) sta se razšli z neodločenim rezultatom.

Rezultati I. kola:
Mladost : Dinamo 6:1
Elma : Olimpija 3:3
Zvezda : Graničar 1:2
Petišovci : Mura 0:4

Gostinska šola v Ljubljani

POLJANSKA CESTA 28/a.

bo sprejemala

v šolskem letu 1965/66 učence za poklic kuhar in poklic natakara. Šolanje bo trajalo tri šolska leta.

Pogoji za sprejem v šolo so naslednji:

1. starost od 15. do 18. leta;
2. dokončanih 8 razredov osnovne šole;
3. telesna in duševna sposobnost za poklic kuharja odnosno natakara.

Za sprejem v šolo se morajo kandidati pisмено prijaviti najkasneje do 26. junija 1965, v primeru naknadnega sprejema pa do 20. avgusta 1965.

Prijavi je potrebno priložiti:

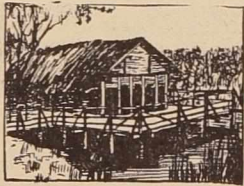
- a) potrdilo o rojstvu;
- b) zdravniško spričevalo;
- c) spričevalo o dovršenem 8. razredu osnovne šole.

Učenci, ki nimajo stanovanja v Ljubljani ali okolici, se lahko obrnejo na Dom mladine v trgovini in gostinstvu v Ljubljani, Poljanska cesta 28.

Za vse ostale informacije se obračajte na naslov: Gostinska šola Ljubljana, Poljanska cesta 28/a ali po telefonu štev. 310-862 in 314-225.

KOLIŠČE BOBRI

Številne domače specialitete — tudi premurske gibanice. Vsak dan plesna godba in ribe.

V nedeljo, 30. maja vabljeno na MAJSKO NOČ — zabavno-glasbeno prireditev s tekmovanjem ribičev, katero so morali prejšnjo nedeljo preložiti zaradi slabega vremena.

izgubljeno

REGISTRSKO TABLICO MB-19-111 sem izgubil od Beznovec do G. Radgone. Najditega prosim, da jo vrne proti nagradi na naslov: Emil Sapač, Beznovci, p. Bodonci. M-375

Obrtno komunalno podjetje Lendava direktor

Razpisna komisija pri OBRTNO-KOMUNALNEM PODJETJU LENDAVA razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Pogoj:

- višja izobrazba in 3 leta prakse na vodilnih delovnih mestih;
 - srednja izobrazba in 8 let prakse na vodilnih delovnih mestih;
 - nižja izobrazba in 12 let prakse na vodilnih delovnih mestih;
- Ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite na gornji naslov v roku 15 dni od dneva razpisa.

Pomočnika mojstra vabijo

Mariborska tekstilna tovarna, OBRAT LJUTOMER

išče sodelavca za delovno mesto

POMOČNIKA MOJSTRA

Pogoj: kvalif. ključavničar z ustrezno prakso. Prošnje sprejema Obrat v Ljutomeru do zasedbe delovnega mesta.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij MTT

Kamion »TAM« v prodaji

TRGOVSKO PODJETJE »GORIČANKA« ŠALOVCI bo prodalo na javni licitaciji 2. junija 1965 ob 15. uri pred Zadržnim domom v Šalovcih

TOVORNI AVTOMOBIL »TAM«, 2-TONSKI

Prednost pri nakupu ima socialistični sektor. Če pa ob napovedani uri ne bo interesentov iz socialističnega sektorja, bo čez eno uro licitacija tudi za ostale kupce.

Ogled vozila je možen dva dni pred licitacijo.

»GORIČANKA« ŠALOVCI

POČITNIŠKI DOM »GORIČKO« PETROVCI

— Vsako soboto in nedeljo veselo rajanje

— Igra Veseli trio

— Dobra postrežba

— Domače specialitete

— Domača zakuska

— In še posebna poslastica: kava »Pindža«

— Vabi vas — KOLEKTIV

Strokovna sodelavca vabijo

Upravni odbor OBRTNO-KOMUNALNEGA PODJETJA V LENDAVI razpisuje vodilna delovna mesta:

1. vodje finančno-računovodske službe
2. vodje splošne službe

Pogoj: pod točko 1 višja izobrazba in 3 leta prakse v finančni stroki; srednja izobrazba in 8 let prakse v finančni stroki; nižja izobrazba in 12 let prakse v tej stroki.

Pod točko 2 višja izobrazba in 3 leta prakse v tej stroki; srednja izobrazba in 8 let prakse v tej stroki; nižja izobrazba in 12 let prakse v tej stroki.

Osební prejemki po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanje prakse pošljite na gornji naslov v roku 15 dni od dneva razpisa.

NA NOVO ODPRTA TRGOVINA

SEMENARNA

V MURSKI SOBOTI, NA LENDAVSKI 18

je založena z vsem potrebnim semenskim blagom, umetnimi gnojili, krmili za živilo in perutnino, zaščitnimi sredstvi, vrtnarskim orodjem in ostalim reprodukcijskim materialom za kmetijstvo

»SEMENARNA« NA LENDAVSKI 18

obvešča pridelovalce inkarnatke, da bo tudi letos odkupovala seme inkarnatke po že zdaj zagotovljeni ceni.

Informacije dajejo območne kmetijske zadruge, natančnejša navodila pa dobite v »Semensarni«, Murska Sobota, Lendavska 18.

In še koristno priporočilo: inkarnatko vežite v snope!

Kuharico iščejo

ZA KOLIŠČE BOBRI IŠČEJO DOBRO KUHARICO. PRIJAVE POŠLJITE KMETIJSKI ZADRUGI ČRENSOVCI.

Želite postati natakara ali kuhar . . . ?

GOSTINSKA ŠOLA V RADENCIH razpisuje za šolsko leto 1965/66 vpis v I. razred:

- 24 mest za poklic natakara
- 12 mest za poklic kuharja

Pogoj: uspešno dokončana osnovna šola, starost do 18 let in popolno zdravje.

Prijave, kolkovane s 50 din državne takse, sprejema šola do 25. junija 1965.

Priloge: spričevalo 8. razreda osnovne šole, rojstni list in mnenje šole.

Sprejemni izpiti iz slovenskega jezika in matematike bodo 30. junija 1965 ob 8. uri jutraj. Zanje ne bo posebnega obvestila.

RAVNATELJSTVO

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 28. maja — Avguštin Sobota, 29. maja — Majda Nedelja, 30. maja — Milica Ponedeljek, 31. maja — Angela Torek, 1. junija — Radovan Sreda, 2. junija — Velimir Četrtek, 3. junija — Milojka

dežurna služba

ZDRAVSTVENEGA DOMA MURSKA SOBOTA

28. maja — dr. Rousova
29. maja — dr. Gregorčeva
30. maja — dr. Gregorčeva
31. maja — dr. Vlajeva
1. junija — dr. Mejačeva
2. junija — dr. Župančevac
3. junija — dr. Gregorčeva

KINO

MURSKA SOBOTA — 28. in 30. maja italijanski španski barvni film: »POLKOVNIKOVI AVANTURE«, 31. maja in 1. junija italijanski barvni film: »NOC za NOČJO — NOVO LETO«, 2. in 3. junija švedski film: »ZEN-SKE CAKAJO«.

BELTINCI — 29. in 30. maja ameriški barvni film: »DVOBOJ NA SONCU«.

ŠALOVCI — 29. in 30. maja francoski film: »PREHOD PREKO RAJNE«.

LJUTOMER — 29. in 30. maja ameriški film: »MASČEVALEC ZORO«, 2. in 3. junija poljski film: »RDEČE BARETKE«.

ČRENSOVCI — 29. in 30. maja domači film: »ZVIŽG OB OSMI«.

APACE — 29. in 30. maja ameriški barvni kinemaskopski film: »PLAMTEČA ZVEZDA«.

VERŽEJ — 29. in 30. maja domači kinemaskopski film: »NE UBI-JAJ«.

VELIKA POLANA — 29. in 30. maja angleški film: »BETON-SKA DŽUNGLA«.

BUČKOVCI — 30. maja barvni kinemaskopski film: »SALAM-BO«.

GORNJA RADGONA — 29. in 30. maja italijanski barvni kinemaskopski film: »ORIENTALKE«, 2. junija domači film: »NEVAR-NA POT«.

PRODAM

TELEVIZOR »RIZ«, skoraj nov, v odličnem stanju, ugodno prodam. Sapač, Lendavska 19, M. Sobota. M-369

MOPED, dvosedezni, v voznem stanju, prodam. Bratonič 99, p. Beltinci. M-361

SPALNICO, kompletno, prodam. Ogled vsak dan od 14. ure naprej. Kerec, Cankarjeva ul. M. Sobota. M-368

zaščita

Bučno olje

kvalitetno, pristno, domače — lahko kupite vsak dan od 6. do 14. ure v Kmetijski zadrugi Črenšovci. Cena konkurenčna: samo 550 din za kilogram!

KOMBI VW z okni prodam.

— Naslov v upravi lista.

AVTO »Zastava 750«, v odličnem stanju, prevoženih 18.000 km, prodam. Lendavska 31, M. Sobota. M-379

HISO za rušenje prodam v Lendavi, Kolodvorska 13. M-381

MOPED »Puch«, dirkalno kolo »Murg« in tesano ostriše (rušt), ugodno prodam. Jože Kranjec, Ivanovci 47, p. Fokovci. M-382

MOTORNO KOLO »Puch« ugodno prodam. Ogled vsak dan po 15. uri. Movrin Andrej, Murski vrh 57. M-383

HISO v Murski Soboti, vseljiivo s prvim junijem, prodam. Informacije daje Helena Ajlec, Mala ul. 2, pri židovskem pokopališču, Murska Sobota. M-384

STEDILNIK, namizni, prodam. Titova 14, Murska Sobota. M-384

KUHINJSKO KREDENCO, malo rabljeno, ohranjeno, prodam. Tone Ružič, Lendavska 10/a, M. Sobota. (Prvi blok, stolpnica, čez cesto pri Tovarni mesnih izdelkov). M-369

SOBE

SOBO oddam sestanovalki. Naslov v upravi lista. M-377

OPREMLJENO SOBO s posebnim vvhodom oddam. Prežihova 4, M. Sobota. M-386

preklici

PREKLICUJEM žaljive besede o Ludviku Kiralju iz Lendave. — ing. STEFAN HARI.

kupim

HISO, malo, v Murski Soboti ali okolici kupim. Agata Lük, Arh. Novaka 11, Murska Sobota. M-386

AGROSERVIS

karoserij

MURSKA SOBOTA

Školnik Gutpogodil

Čeprav je bila šola na našem podeželju pred kakimi 150 leti vse prej kot šola v današnjem smislu, so se v njej otroci naučili vendarle za silo brati, pisati in računati. Šolskih poslopij seveda ni bilo. Pouk je bil v kaplaniji, mežnariji ali v kaki večji kmečki »hiši«. Poučevali so kaplan, cerkovnik ali kak drug pismen človek. To seveda ni bil učitelj z rednimi dohodki. Njegova plača je znašala nekaj goldinarjev na leto, pa še ti so bili odvisni od dobre volje tistega, ki jih je dajal. Glavni njegov dohodek je bila zbirca, ki jo je pobiral od hiše do hiše: zrnje, krompir, v jeseni morda vino. Vabili so ga tudi na kolone in gostije, kjer je moral kratkočasiti gostivanjske. Pouk na teh šolah ni bil obvezen. Kadar so starši potrebovali otroke pri kmečkem delu, jih niso pustili v šolo. O takratnih šolskih berilih, računicah in drugih učnih pripomočkih nam zgovorno priča šolski muzej v Ljubljani. Pogovor med učenci in školnikom je bil več ali manj v narčaju. Prisluhimo, kako je opisal tako šolo prleški pisec Peter Skuhala.

Na Cveni blizu Lotmerka je deco podvjučivo školnik »Gutpogodil«. Te še se je nihče ne skrbi ne za vuk ne za hrane, ge bi se podvjučivalo. Kak je bilo, tak je bilo. Da je bilo v tisten časi tiudi na Cveni škola, se je le primerilo.

Prišo je od nekad en bolj gospocki človek pa je osto na Cveni. Dugo je bijo pri soldakih, pa vrli je mogo biti, da bo je »kfeltbebl«. Dostikrat je bijo v boji proti Türkon. Ednók je nekšemi višišemi rešjo življenje, te pa je od cesara vleko nekaj penez, pa zlato mataljo je nosjo na svojoj süknji. Bijo je dugega po mozalega života, imo je dugi šinjak pa podugavo, počrmelo lice. Pod noson je nosjo duge mostače, pod čelom pa so mu žarele svetle črne oči.

Keri je náletjo ná jega prvokrat, se gaj' nekaj leco, pa hitro je spozno, kaj' to jako vrli človek. Sovražjo un ne nikoga, posebno rad paj' mejo Slovence. Z možaki sej' rad pogovarjo pa pri krožici sladkega lotmeržana sej' z jimi vesiljo. Popevali so lepe slovenske popevke pa kaj kaj dobrega jin je razložjo.

Vzejo je v pamet, ka je listvo malo podvjučeno, te paj' obečo, ka de deco zapstuj podvjučivo. Resen so možaki eno hižo za školo k redi napravili, no, tak se je te ali začela škola na Cveni.

Od kraja je blo samo petnajst škólarov, potli pa že trilesti. Med totimi je sedjo Milko Bogdan. Gutpogodil se je trudjo, kelko j' blo mogoče, ka bo dober vüčenik. Prvo vüro je vüčijo katekizmus, potli pa šteti, pisati pa računiti. V četrtke ne blo škole.

Zá pa malo poslušajmo, kak so mu deca odgovarjali.

»Franček, kéko je bogóv?»

»Trije«.

»Ti spáhija, ti, tri so božje pršune. Tune, pové ti, kéko je bogóv!»

»Samo en bog je«.

»Gutpogodil«.

»Pavel, pové nan šest resnic!»

»Prva: ne kradni«.

»Ti spaka, ti. Micika, pové nan ti šest resnic!»

»Prva: da je en bog, druga...

»Ze dobro. Gutpogodil. To bon zütra še ednok spítavo pa še deset božjih zapovedi pa seden svetih zakramentov. Polonka, kaj bon vas zütra spítavo?»

»Deset svetih zakramentov«.

»Oj, da te nevolá! Marinka, pové ti!»

»Kaj bi povedala?»

»Kaj bon vas zütra spítavo«.

»Tega še ne ven«.

»Ti lotrija, pa van nesen glih povdo? Drži šakol!»

»Aas!»

»Prav se ti zgodi, záka pa nemaš pazko! Milko, pové ti, kaj bomo zütra meli!»

»Gospod vüčenik, zütra te nas spítavali vse to, kaj gnes, pa še deset božjih zapovedi pa seden svetih zakramentov«.

Tak je, gutpogodil!»

Zá pa so se začeli čehi na glas smijati.

»Rodič, zakaj se smejete?»

»Da toti pravi...«

»Vido, kaj si reko?»

»Ve sen nič ne reko. Rodič laže«.

»Je reko, je,« so se začeli čehi dreti.

»Te pa pové, kaj si reko! Neš?» Pa počí leskovica po hrbti, kaj sej' skadilo.

»Milko, pove ti, kaj je reko!»

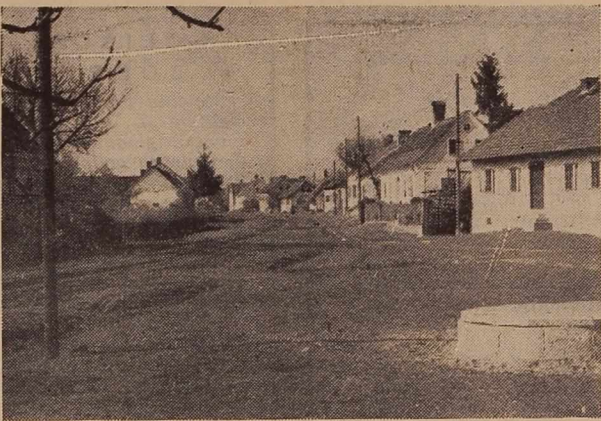
»Reko je, ka ste vi Gutpogodil«.

»Ti si odkritosrčen pajbek. Tak more biti. Gutpogodil«.

Odza je osto vüčenik Gutpogodil vse svoje žive dni.

No, tudi zdaj še je nevolá z malimi začeteniki, ka pa šele té. Vači paj' Gutpogodil za tisti čas deco zadosti navčjo. Znali so pisati, šteti pa računati, pri katekizmu pa so pomagali tudi mešniki, te pa še je bole šlo.

Na kunci leta so mele pri-fingo. Prišli so poslušati gospodje mešniki, pa posvetni, stariši, pa še drugi ljudje. Pri

Pogled na del Cvena

takšoj prifingi so ednók gospod navüčitelj pítali Milka: »Kéko je tisti človek star, ki je, keko je, te pa še ednok teko, pa še jemi fali šestnajst let, ka je ne sto let star?» Si so gledali. Milko pa j' enčas mislo, potli pa j' na glas povedo. »Tisti človek je star dvanoštirideset let, kajti dvanoštirideset pa dvanoštirideset je štirinoosendeset pa šestnajst je sto.

»Gutpogodil!«

Dere je spítavanje henjalo, so gospod tehont premje davali. Z lepih rdečih knjig so zvali tiste, ker so se najbolj vüčili, pa so dali sakemi ene knjige. To blo veselje! Školarji so dobili lepe rdeče, plave ali pa zelene knjige, te pa so se drugo leto še rajši vüčili.

Lüdje so bli radi, ka je Gutpogodil jihovo deco tak lepo vüčijo, te pa so mu možaki obečali zbirco: pšenico, žito pa predivo.

V. Klemenčič

PRIPRAVNIKA zaposlijo

Svet delovnega kolektiva SKUPŠČINE OBČINE LENDAVAL razpisuje delovno mesto

PRIPRAVNIKA

pri Upravi za dohodke Skupščine občine Lendava

Pogoj: končana srednja šola, po možnosti madžarskega jezika.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Prošnje je potrebno poslati svetu delovne skupnosti Skupščine občine Lendava.

nasa

nagradna

slikanica

20

LET

SVOBODE

v sklad

nagrad so

prispevali

PRAVILNA REŠITEV NAGRADNE SLIKANICE — GPS-16
— SE GLASI: Stane Červič-Bojan — Odhod v partizane leta 1942 na Pohorje, 17. oktober 1944 pri Brumenovi hiši v M. Soboti, težko ranjen v bitki z Madžari na Vaneči itd. — Bojanov oče Alojz Červič-Mihec padel v Črensovcih, njegovo ime vklesano na zadržnem domu v Črensovcih: Metanolka — Lendava — metanol — »Nafta Lendava; poslopje nove osemletke in učiteljski stanovanjski blok v Črensovcih, 4 kulturno-umetniška društva, Delavska univerza Lendava, Knjižnica v Lendavi, Kino Lendava, tednik Madžarov v Sloveniji »Népujság«, Radio M. Sobota z madžarsko oddajo in Založba »Forum« iz Novega Sada.

29. NAGRADA: Nagrada v znesku 10.000 din; poklanja Skupščina občine Lendava.

MILAN FILIPČIČ:

REICHSTAG V PLAMENIH

Med tem procesom sem se naučil mnogo stvari in zahvaliti se moram svoji politični intuiciji, da so mi mnoge podrobnosti postale jasne. V političnem položaju tega obdobja sta bila dva osnovna momenta: prvi — prizadevanje nacionalsocialistov za enovladanje, drugi — nasproten temu — dejavnost kompartije, ki je bila usmerjena na ustvaritev enotne fronte delavcev. Po mojem mnenju se je to očitno kazalo prav tako ves čas trajanja procesa.

Nacionalsocialisti so nujno potrebovali kak diverzantski manever, da bi odvrgli pozornost od težkoč v samem nacionalnem taboru in da bi narušili enotno fronto delavcev. »Nacionalna vlada« je nujno potrebovala neki prepričljiv povod, da bi lahko izdala svoj izredni dekret z dne 28. II. ki je ukinil svobodo tiska, nedotakljivost osebnosti in vzpostavil sistem policijskih represalij, koncentracijska taborišča in druge ukrepe za borbo proti komunistom.

Predsednik sodišča prekine Dimitrova: »Vi že prestopate mejo, vi namiguje!»

Dimitrov: »Želim samo razsvetliti politični položaj v Nemčiji na večer pred požarom v Reichstagu, tako kot ga jaz dojemam.«

Predsednik sodišča vpade: »Tu ni mesto za namigovanje (aluzije) na naslov vlade, niti za trditve, ki so že davno ovržene...«

Dimitrov: »Delavski razred se je moral braniti z vsemi svojimi silami in zato je kompartija poskušala organizirati enotno fronto kljub nasprotovanju Welsa in Breischieda, ki sedaj iz inozemstva histerično kričita.«

Predsednik sodišča: »Preiti morate na svojo obrambo, če to želite; sicer vam ne bo ostalo dovolj časa za to.«

Dimitrov: »Že prej sem izjavil, da se v eni točki strinjam z obtožnico. Sedaj moram to potrditi. To se nanaša na vprašanje, ali je van der Lubbe sam zanetil požar in ali je imel tudi sokrivce.«

Predstavnik obtožbe Parrisus je tukaj izjavil, da je od rešitve vprašanja, ali je van der Lubbe imel tudi sokrivce ali ne, odvisno usoda obtožencev. Na to odgovorjam: Ne in tisočkrat ne! Ta zaključek državnega tožilca je nelogičen. Jaz sodim, da van der Lubbe resnično ni sam zažgal Reichstaga. Na osnovi ekspertize (poročila izvedencev) in rezultatov sodne preiskave prihajam do zaključka, da je požar v plenarni dvorani popolnoma drugega značaja kot požari v restavraciji, spodnjem nadstropju in drugod.

Plenarno dvorano so zažgali drugi ljudje in z drugimi sredstvi. Požari Lubbeja in požar v plenarni dvorani se skladajo samo po času, v vsem drugem se popolnoma razlikujejo. Najbolj verjetno je, da je Lubbe nezavedno orodje v rokah teh ljudi, orodje, katerega so zlorabili. Van der Lubbe ne pove vsega. On tudi sedaj uporno molči. Rešitev tega vprašanja ne rešuje usoda obtoženih. Van der Lubbe ni bil sam, toda z njim niso bili niti Torgler niti Popov niti Tanev niti Dimitrov.

Prav gotovo se je 26. februarja van der Lubbe srečal v Henningsdorfu z nekim človekom in mu pripovedoval o svojih poskusih, da bi zažgal zgradbo občine in dvor. Ta človek mu je rekel, da so ti požari samo »otročje igracke«. Pravo delo bi bilo, da se zažge Reichstag v času volitev.

Na ta način je iz tajne zveze med politično brezumnostjo in politično provokacijo izbruhnil požar v Reichstagu. Zavezniki iz vrst politične brezumnosti sedijo na zatožni klopi. Zavezniki iz vrst politične provokacije so še naprej na svobodi. Neumni van der Lubbe ni mogel vedeti, da so, medtem ko je on skušal nevesče zažgati restavracijo, hodnik in spodnje nadstropje, v istem času neznane osebe, uporabljajoč zažgalno tekočino, o kateri je govoril dr. Schatz, zažgale plenarno dvorano. (Van der Lubbe se prične smejati. Njegovo telo se vse trese v pridruženem smehu. V tem trenutku se pozornost vse dvorane, sodnikov in obtoženih obrne na Lubbeja.)

Dimitrov pokaže na van der Lubbeja: »Neznani provokator je poskrbel za vse priprave za požar. Ta Mefisto je znal izginiti, ne da bi pustil za seboj sled. In tako tukaj prisostvujemo neumnemu orodju, bedni Faust, a Mefisto je izginil. Najbolj verjetno je, da je v Henningsdorfu vzpostavljeno most med Lubbejem in predstavniki politične provokacije, agenti sovražnikov delavskega razreda.«

Tožalec Werner je tukaj izjavil, da je Lubbe komunist. Dejal je še, da je Lubbe — celo, četudi ni komunist — svoj zločin storil v korist kompartije in v zvezi z njo. Ta trditev je netočna.

»Kdo je van der Lubbe? Komunist? — Nikakor ne! Anarhist? — Ne! On je deklasiran delavec, uporni lumpenproletarec, orodje, katerega so zlorabili in izkoristili proti delavskemu razredu. Ne, on ni komunist. Niti ni anarhist. Noben komunist na svetu in noben anarhist se ne bi pred sodiščem tako držal, kakor se drži van der Lubbe. Resnični anarhisti izvršujejo nesmiselna dejanja, toda pred sodiščem prevzamejo odgovornost in pajasnjujejo svoje cilje. Če bi kak komunist naredil kaj podobnega, ne bi pred sodiščem molčal in posebno ne, če na zatožni klopi sedijo nedolžni. Ne, van der Lubbe ni komunist niti ni anarhist. Je orodje, ki ga je zlorabil fašizem. S tem človekom, s tem orodjem, katerega so izkoristili na škodo komunizma, z njim ne morejo imeti ničesar skupnega, niti predsednik komfrakcije Reichstaga (Torgler) niti bolgarski komunisti.

4.

Razžarilo se je lepo jutro. Svarun se je vzdignil z ležišča in krepko udaril z drobnim kijem po leseni steni.

Hipoma je stal pred njim mladeč, močan, golih, rjavih prsi, dolgih, rdečkastih las. Ob pasu mu je visel na konopcu kozlovski rog.

»Krok, pokličí rogove, glasno zatrobite, da se zbero vojščaki krog žrtvenika. Bogovi so se mi nasmehnili iz zarje. Hitimo z obetom!»

Krok je odšel in že je zagrmelo in zabučalo po okopu.

V dolini se je zganilo, kakor bi posijalo veselo sonce na neizmerno mravljíšče. Izpod šotorov so se usipali vojščaki, možje kakor hrasti, porasli po širokih prsih. Vse je valovalo.

5.

In vsi ti pisani valovi so zapluli proti groblji, kjer je močna lipa otrsala rumeno listje z vej na žrtvenik.

Starešine so stopile krog oltarja in podajali Svarunu obe-tov, da bi jih položil na ogenj.

Vsul je v plamene najlepše pšenice, na žerjavico je zlił dehtečega olja; hlapci so zaklali belo jagnje in ga položili na grmado.

Svarun je razprostrl roke: »Svetovit, pokaži nam sovražnika, da ga uzro naše strelice in mu naše sekire razkoljejo glavo! Usmili se nas!»

Kar potegne piš, lipa zašumi, listje se ospe na oltar. Voj-ska se zgane in vtrepeta. Zamolkel krik jekne iz množic.

»Bogovi so nas čuli!»

6.

Obrazi se zjasnijo, roke se oklenejo mečev in kopij, završi in zašumi. Svarun se veselo obrne k vojski.

»Bogovi so nas čuli! Z nami pojdejo, da nam pokažejo njega, ki je zaslonil pot rodu Slovencev, ki nam je obsenčil svobodno sonce in se usedel kakor ris na Donavo, da bi pil kri Slovencev. Požrešnemu Bizantincu diši naša zemlja. Toda veste, bratje, da smo Slovenci vajeni zemlje pridobivati, ne pa dajati. Zato prisezimo maščevanje sinovom in naši zemlji. Dokler je kaj sonca, dokler je kaj kopij in strelic in mečev, se Slovenci ne poda! Smrt Hilbudiju!»

Starec je umolknil in že je zagrmelo, kakor bi izbruhnil vulkan iz osrčja zemlje.